

ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2010-11**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΕΞΑΚΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΟΜΕΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ:

ΧΟΥΛΙΑΡΑ-ΡΑΪΟΥ ΕΛΕΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

ΜΠΑΛΤΑΤΖΑΝΗ ΜΑΡΙΑ ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

ΚΑΡΓΙΩΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

**ΒΟΥΡΒΟΥ ΛΟΥΚΙΑ, ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ Ι.Δ.Α.Χ. (ΓΡΑΜΜ. ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ)**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1.1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

1.1.1. Η σύνθεση της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ)

Η ΟΜΕΑ του Τμήματος αποτελείται από την Καθηγήτρια **ΕΛΕΝΗ ΧΟΥΛΙΑΡΑ-ΡΑΪΟΥ**, την Επίκουρο Καθηγήτρια **ΜΑΡΙΑ ΜΠΑΛΤΑΤΖΑΝΗ**, τον Επίκουρο Καθηγητή **ΔΗΜΗΤΡΙΟ ΚΑΡΓΙΩΤΗ** και την υπάλληλο **Ι.Δ.Α.Χ.** (του Τμήματος Φιλολογίας) **ΛΟΥΚΙΑ ΒΟΥΡΒΟΥ**.

1.1.2. Συνεργασίες της ΟΜΕΑ για τη διαμόρφωση της έκθεσης

Η συνεργασία όλων των μελών της ΟΜΕΑ ήταν αγαστή· ωστόσο, παρά την καλή πρόθεση και διάθεση των μελών της να αναλάβουν ισοβαρώς τον φόρτο της συμμετοχής τους, λόγω του ιδιαίτερα συνθετικού χαρακτήρα της έκθεσης και της ασφυκτικής χρονικής πίεσης, η σύνταξη των τριών εκθέσεων, ήτοι:

1. της **έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης**·
2. της συνοπτικής **ετήσιας απογραφικής έκθεσης με τα συμπεράσματα** για την ποιότητα του διδακτικού και ερευνητικού έργου του Τμήματος Φιλολογίας κατά το ακαδημαϊκό έτος **2010-11**·
3. της συνοπτικής **ετήσιας απογραφικής έκθεσης με τα συνοπτικά δεδομένα** αναφορικά με το διδακτικό και ερευνητικό έργο του Τμήματος Φιλολογίας κατά το ακαδημαϊκό έτος **2010-11**·

έγινε αποκλειστικά από την Καθηγήτρια **ΕΛΕΝΗ ΧΟΥΛΙΑΡΑ**. Η τελευταία ανέλαβε επίσης με τη βοήθεια του Διευθυντή του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας **ΔΗΜΗΤΡΙΟ ΡΑΪΟ** τη μεταφορά των σάκκων με τα φοιτητικά ερωτηματολόγια στο γραφείο της ΜΟΔΙΠ, καθώς και τη συγκέντρωση και την αξιοποίηση όλου του υλικού (ατομικών απογραφικών δελτίων διδάσκοντος, απογραφικών δελτίων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών εξαμηνιαίων μαθημάτων, αποτελεσμάτων αξιολόγησης ερωτηματολογίων μαθημάτων από τους φοιτητές, αρχείων κ. ά.).

Προστίθεται ότι η υπάλληλος της Γραμματείας **ΛΟΥΚΙΑ ΒΟΥΡΒΟΥ** ανέλαβε τη συμπλήρωση όλων των πινάκων της ετήσιας απογραφικής έκθεσης 2010-2011, που αφορούν στα μαθήματα, τους κωδικούς, τον αριθμό των φοιτητών, τους μέσους όρους βαθμολογίας, τις εξελίξεις προσωπικού και φοιτητών κ. ά.

Η ΟΜΕΑ συνεργάστηκε με τους Προέδρους του Τμήματος Καθηγητές **ΑΡΙΑΔΝΗ ΓΚΑΡΤΖΙΟΥ** και **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ ΑΛΕΞΑΚΗ**, με τους Διευθυντές του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Καθηγητές **ΓΙΑΝΝΗ ΜΑΥΡΟΜΑΤΗ** και **ΙΩΑΝΝΗ ΠΕΡΥΣΙΝΑΚΗ**, τον Διευθυντή του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας και του

Εργαστηρίου Κλασικής Φιλολογίας Καθηγητή ΔΗΜΗΤΡΙΟ ΡΑΪΟ, με τον Πρόεδρο της ΜΟΔΙΠ και Διευθυντή Εργαστηρίου Νέας Ελληνικής Φιλολογίας Αναπληρωτή Καθηγητή ΤΑΚΗ ΚΑΓΙΑΛΗ και την υπάλληλο ΜΟΔΙΠ κ. ΑΛΕΞΟΥΔΗ ΒΟΥΛΑ. Συνεργάστηκε επίσης με τα μέλη ΔΕΠ και τους διδάσκοντες με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου σύμφωνα με το Π. Δ. 407/1980, που δέχτηκαν να συμπληρώσουν τα Ατομικά απογραφικά δελτία Διδάσκοντος και τα Απογραφικά δελτία εξαμηνιαίων προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων, καθώς και με τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές που συμπλήρωσαν τα σχετικά ερωτηματολόγια αξιολόγησης των μαθημάτων.

Επί συνόλου 26 μελών ΔΕΠ του Τμήματος Φιλολογίας δεκαεπτά (17) μέλη απέστειλαν ηλεκτρονικώς συμπληρωμένα όλα τα Απογραφικά δελτία διδάσκοντος και μαθημάτων, τρεις (3) απέστειλαν μέρος των απογραφικών δελτίων, ενώ οι υπόλοιποι έξι (6) δεν ανταποκρίθηκαν καθόλου.

Απέστειλαν επίσης με e-mail συμπληρωμένα τα σχετικά Απογραφικά δελτία μαθήματος και διδάσκοντος και τα τρία μέλη του έκτακτου διδακτικού προσωπικού (με το Π. Δ. 407/1980) κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010-11.

1.1.3. Πηγές και διαδικασίες που χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών.

Χρησιμοποιήθηκαν οι ακόλουθες πηγές:

- α. Αρχείο Τμήματος Φιλολογίας
- β. Αρχεία Τομέων Κλασικής Φιλολογίας, Μεσαιωνικής και Νέας Ελληνικής Φιλολογίας, και Γλωσσολογίας
- γ. Αρχείο Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών
- δ. Διεύθυνση Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων - Γραφείο διαχείρισης τομειακού προγράμματος LLP/Erasmus
- ε. Ατομικά Απογραφικά Δελτία Εκπαιδευτικού Προσωπικού
- στ. Απογραφικά Δελτία Εξαμηνιαίων προπτυχιακών Μαθημάτων
- στ. Απογραφικά Δελτία μεταπτυχιακών μαθημάτων
- ζ. Αποτελέσματα Αξιολόγησης ερωτηματολογίων μαθημάτων από τους προπτυχιακούς φοιτητές.
- η. Παρά το γεγονός ότι το ακαδημαϊκό έτος 2010-11 συμπληρώθηκαν ερωτηματολόγια αξιολόγησης μαθημάτων και από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές χειμερινού και εαρινού εξαμήνου, επειδή αυτά δεν ήταν συμβατά με το scanner, δεν κατέστη δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας για εξαγωγή στατιστικών αποτελεσμάτων.
- θ. Συμπληρωματικά στοιχεία αντλήθηκαν από τις ιστοσελίδες του Τμήματος και των τριών Τομέων του, ιδιαίτερα για το επιστημονικό έργο μελών ΔΕΠ που δεν απέστειλαν απογραφικά δελτία.
- ι. Έκθεση πεπραγμένων διετίας 2009–2011 - Ακαδημαϊκές δραστηριότητες του Τμήματος Φιλολογίας.

1.1.4. Οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν από τα μέλη της ΟΜΕΑ ήταν οι εξής:

- α. Διαμόρφωση/εξειδίκευση, επικαιροποίηση Απογραφικών Δελτίων μαθημάτων (προπτυχιακών και μεταπτυχιακών), διδάσκοντος και φοιτητικών Ερωτηματολογίων.
- β. Ηλεκτρονική αποστολή των Απογραφικών Δελτίων μαθημάτων (προπτυχιακών και μεταπτυχιακών) και διδάσκοντος σε όλα τα μέλη ΔΕΠ και στο επί συμβάσει διδακτικό προσωπικό.
- γ. Συλλογή των ανωτέρω Δελτίων και Ερωτηματολογίων.
- δ. Παράδοση των συμπληρωμένων από τους φοιτητές ερωτηματολογίων στη ΜΟΔΠ.
- ε. Συγκέντρωση πληροφοριακού υλικού από Γραμματείες και υπηρεσίες του Πανεπιστημίου.
- στ. Μελέτη και αξιοποίηση όλου του συγκεντρωμένου υλικού, όπως ατομικά απογραφικά δελτία διδάσκοντος, απογραφικά δελτία εξαμηνιαίων μαθημάτων, προηγούμενες ετήσιες απογραφικές εκθέσεις 2008-09, συμπληρωμένοι πίνακες της ετήσιας απογραφικής έκθεσης για το ακαδημαϊκό έτος 2010-11, πεπραγμένα της διετίας 2009-2011 κ. ά.
- ζ. Σύνθεση των δεδομένων και εκπόνηση της παρούσας έκθεσης.

1.1.5. Πώς και σε ποια έκταση συζητήθηκε η έκθεση στο εσωτερικό του Τμήματος.

Καθώς η σημερινή σύνθεση της ΟΜΕΑ οριστικοποιήθηκε από τη Γ. Σ. του Τμήματος τον Μάρτιο 2011, λόγω παραίτησης της Αναπληρώτριας Καθηγήτριας ΛΙΑΤΣΗ ΜΑΡΙΑΣ και αντικατάστασής της από την συντάκτρια της παρούσας Έκθεσης Καθηγήτρια ΕΛΕΝΗ ΧΟΥΛΙΑΡΑ, και οι σχετικές προθεσμίες πίεζαν, δεν υπήρχαν περιθώρια για ουσιαστική αναμόρφωση των ερωτημάτων των σχετικών απογραφικών δελτίων προπτυχιακών εξαμηνιαίων και ατομικού απογραφικού δελτίου διδάσκοντος, που κατά κοινή ομολογία πρέπει να προσαρμοστούν το συντομότερο δυνατό προς το επιστημονικό, ερευνητικό και διδακτικό πνεύμα ενός Φιλολογικού Τμήματος. Ωστόσο συντάχτηκαν νέα Απογραφικά δελτία εξαμηνιαίου μεταπτυχιακού μαθήματος και συμπληρώθηκαν κανονικά από τους φοιτητές του ΠΜΣ χειμερινού και εαρινού εξαμήνου ακαδημαϊκού έτους 2010-11. Ενδιαφέρουσες πτυχές που αναδείχτηκαν μέσα από σύντομες συζητήσεις με μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και της Γ.Σ., και σχετίζονταν με ποικίλα θέματα του χώρου μας ελήφθησαν υπόψη κατά τη σύνταξη της έκθεσης, ενώ έχει προγραμματιστεί εκτενής συζήτηση στη Γ. Σ. του Τμήματος σχετικά με τις επείγουσες και απαραίτητες βελτιώσεις της όλης διαδικασίας και ιδιαίτερα του περιεχομένου και της μορφής των ερωτηματολογίων, ώστε να υλοποιηθούν την επόμενη χρονιά.

1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.

Οι δυσκολίες αναφέρονται κυρίως α) στον εξαιρετικά περιορισμένο χρόνο που είχε η ΟΜΕΑ στη διάθεσή της· β) στις έκτακτες συνθήκες τελικής συγκρότησης της ΟΜΕΑ του ακαδημαϊκού έτους 2010-11 λόγω της παραίτησης του μέλους της

ανώτερης βαθμίδας και της αντικατάστασής του στα μέσα της χρονιάς· γ) στον τεράστιο όγκο υλικού προς επεξεργασία· δ) στην πληθώρα ερωτημάτων και όχι απαραίτητων ή ουσιαστικών λεπτομερειών των απογραφικών δελτίων και στις επικαλύψεις τους· ε) στην απροθυμία ορισμένων μελών να συνεργαστούν και να αποστείλουν συμπληρωμένα τα σχετικά έντυπα προβάλλοντας ποικίλες δικαιολογίες ή ‘σιωπώντας’· στ) στην απουσία αποκρυσταλλωμένης εικόνας για τα στάδια της διαδικασίας και της έγκαιρης αποστολής των επικαιροποιημένων προτύπων-σχημάτων, και για τον υποχρεωτικό ή μη χαρακτήρα της συμπλήρωσης των απογραφικών εντύπων από όλα τα μέλη ΔΕΠ· και ζ) στο γεγονός ότι από τον συνθετικό χαρακτήρα της διαδικασίας η **σύνοψη των ετήσιων απογραφικών εκθέσεων αποτελεσμάτων και δεδομένων**, καθώς και η **σύνταξη της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης** και γενικότερα το βάρος και η ευθύνη αναλαμβάνονται εκ των πραγμάτων από το ανώτερο ιεραρχικά μέλος της ΟΜΕΑ, παρά τις καλές προθέσεις των υπόλοιπων μελών της ομάδας για συνεργασία. Ακόμη η παντελής απουσία γραμματειακής υποστήριξης καθιστά το έργο του συντάκτη τέτοιων εκθέσεων πραγματικό άθλο, ενώ απαράδεκτο θεωρείται το γεγονός ότι το ίδιο μέλος ΔΕΠ και της ΟΜΕΑ ελλείπει υπαλλήλων αναγκάζεται να μεταφέρει εν είδει κλητήρος τον τεράστιο όγκο των φοιτητικών ερωτηματολογίων στο γραφείο ΜΟΔΠ καταφεύγοντας στην εθελοντική επικουρία άλλου μέλους ΔΕΠ.

Στα θετικά στοιχεία πρέπει να προσμετρηθούν: α) η ευαισθητοποίηση μεγάλου μέρους του εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος για την απογραφή του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου που συντελείται σε αυτό· β) η συγκέντρωση μεγάλου όγκου χρήσιμου υλικού, το οποίο θα επιτρέψει την επαρκέστερη αποτύπωση των επιτευγμάτων και αναγκών του Τμήματος κατά τα επόμενα ακαδημαϊκά έτη· γ) η καταγραφή δυσχερειών και αναγκών, κυρίως σε ό,τι αφορά στη στελέχωση του Τμήματος (μέλη ΔΕΠ και υπαλληλικό προσωπικό), τις κτηριακές και ερευνητικές υποδομές του, τον διαθέσιμο εξοπλισμό, τη βελτίωση των υπηρεσιών της κεντρικής Βιβλιοθήκης και του γραφείου δημοσιευμάτων· δ) η ενημέρωση των οργάνων και αρχών του Πανεπιστημίου, μέσω της παρούσας έκθεσης, για τα προβλήματα και τις ελλείψεις που δυσχεραίνουν το εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο του Τμήματος Φιλολογίας· και ε) η δυνατότητα επισήμανσης προβλημάτων και ελλείψεων στη διαδικασία με στόχο τη βελτίωσή της.

1.3. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας

- α. Διαυγέστερη εικόνα των διαδικασιών που οδηγούν στην εσωτερική αξιολόγηση.
- β. Ελάφρυνση του προς επεξεργασία υλικού.
- γ. Βελτίωση των Δελτίων και Ερωτηματολογίων με μεγαλύτερη εξειδίκευση, αλλά με μικρότερο αριθμό ερωτημάτων και στόχο την ανάδειξη της ουσιαστικής διδακτικής και ερευνητικής προσφοράς των μελών ΔΕΠ.
- δ. Αντικατάσταση της αριθμητικής αποτίμησης του ερευνητικού έργου με ουσιαστικότερα κριτήρια αξιολόγησής του, δηλ. ανάδειξη του καθαρά

επιστημονικού χαρακτήρα, της πρωτοτυπίας, της έκτασης και του μόχθου των επιστημονικών μελετών.

- ε. Αναγνώριση της πρωτότυπης επιστημονικής μονογραφίας ως του ανώτατου είδους επιστημονικής εργασίας στον χώρο των ανθρωπιστικών επιστημών (βλ. παρακάτω, «Δημοσιεύσεις»).
- στ. Επαρκέστερη ενημέρωση του εκπαιδευτικού προσωπικού και των φοιτητών γύρω από τις διαδικασίες, τους σκοπούς και τα ζητούμενα της αξιολόγησης.
- ζ. Διασφάλιση της εγκυρότητας των φοιτητικών απαντήσεων κατά τη συμπλήρωση των σχετικών ερωτηματολογίων με τον υποχρεωτικό έλεγχο της ταυτότητάς τους, ώστε να αποφεύγονται φαινόμενα συμμετοχής προσώπων που δεν ανήκουν στο φοιτητικό δυναμικό του μαθήματος.
- η. Διασφάλιση (μέσω του Εσωτερικού Κανονισμού του Πανεπιστημίου) της συστηματικής παρακολούθησης των μαθημάτων από τους συμμετέχοντες στην αξιολόγηση φοιτητές. Η ανεξέλεγκτη και ανώνυμη δήλωση των φοιτητών για τον αριθμό των μαθημάτων που παρακολούθησαν δεν περιέχει καμία εγγύηση. Τα μαθήματα δεν είναι μεμονωμένες και ανεξάρτητες διαλέξεις, αλλά εντάσσονται σε ένα οργανωμένο σχέδιο κατανομής και παρουσίασης της ύλης· κατά συνέπεια η ελλιπής παρακολούθηση όλων των μαθημάτων καθιστά αδύνατη την ορθή και δίκαιη αξιολόγηση του διδάσκοντος.
- θ. Σε σχέση με την προηγούμενη παρατήρηση, προστίθεται ότι πρέπει να τεθεί το συντομότερο δυνατόν τέρμα στην επικρατούσα ως σήμερα πρακτική της επιλογής ΕΥ μαθημάτων στα μέσα του εξαμήνου (δηλ. μετά το 5^ο ή έκτο μάθημα).
- ι. Ομοίως με το ίδιο θέμα συνάπτεται η επείγουσα εξεύρεση αιθουσών ικανών να υποδέχονται τα πολυπληθέστατα ακροατήρια πολλών μαθημάτων του Τμήματος.
- ια. Απαιτείται ακόμη εκτενέστερη διαβούλευση με τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος επί του τελικού κειμένου της Ετήσιας Απογραφικής Έκθεσης και της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης.
- ιβ. Απαραίτητη επίσης προϋπόθεση της αξιολόγησης ενός Τμήματος να είναι υποχρεωτική για τα μέλη ΔΕΠ η συμπλήρωση και υποβολή όλων των απογραφικών δελτίων, κάτι που δυστυχώς δεν συμβαίνει σήμερα, με αποτέλεσμα και η εικόνα του Τμήματος να αδικείται και το έργο της ΟΜΕΑ να δυσχεραίνεται.
- ιγ. Γραμματειακή και τεχνική υποστήριξη της ΟΜΕΑ.

2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος

Το Τμήμα Φιλολογίας, ένα από τα τρία Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής Ιωαννίνων, στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτήριο στην ειδυλλιακή από άποψη τοποθεσίας Πανεπιστημιούπολη Δουρούτης, σε απόσταση έξι χλμ. από το κέντρο της πόλης των Ιωαννίνων.

2.2. Ιστορική εξέλιξη του Τμήματος

Το Τμήμα Φιλολογίας λειτουργεί από το 1984, ύστερα από την κατάτμηση της παλαιάς Φιλοσοφικής Σχολής σε τρία Τμήματα (Φιλολογίας, Ιστορίας-Αρχαιολογίας και Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας) με το Π.Δ. 445/18.10.84. Η Φιλοσοφική Σχολή ιδρύθηκε στα Ιωάννινα και λειτούργησε για πρώτη φορά κατά το ακαδημαϊκό έτος 1964-65 ως παράρτημα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Β. Δ. 746/1964). Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων αυτονομήθηκε από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης το 1970.

2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος

2.2.1. Στόχοι-σκοποί του Τμήματος σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του

Σκοπός του Τμήματος Φιλολογίας είναι να παρέχει στους φοιτητές του άρτια επιστημονική και παιδαγωγική κατάρτιση για την πνευματική τους ολοκλήρωση και την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία, να τους καταστήσει ικανούς στη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων, να τους φέρει σε επαφή με όλες τις πτυχές και εκφάνσεις του λόγου, μέσα από τη μελέτη της αρχαίας ελληνικής σκέψης και γραμματείας έως τη σύγχρονη νεοελληνική λογοτεχνία, και να τους προετοιμάσει επαρκώς για ενδεχόμενη ερευνητική σταδιοδρομία.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Σπουδών διδάσκονται η αρχαία ελληνική και λατινική γλώσσα και λογοτεχνία (με τις συναφείς βοηθητικές επιστήμες), η μεσαιωνική και νέα ελληνική γλώσσα και λογοτεχνία, η θεωρία της λογοτεχνίας, η συγκριτική φιλολογία και η γενική και ιστορικο-συγκριτική γλωσσολογία. Τα κείμενά της αντλούνται από τα κλασικά ελληνικά και λατινικά έργα της Αρχαιότητας, τα αττικίζοντα έργα της δεύτερης σοφιστικής και γενικότερα της ελληνικής γραμματείας των πρώιμων αυτοκρατορικών χρόνων μέχρι τα κλασικίζοντα και μη έργα της βυζαντινής Χριστιανικότητας και, τέλος, μέχρι τα λογοτεχνικά έργα της Νεωτερικότητας.

Στο Τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων λειτουργούν **τρεις Τομείς: Τομέας Κλασικής Φιλολογίας, Τομέας Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας και Τομέας Γλωσσολογίας.**

Στο Τμήμα Φιλολογίας λειτουργούν **πέντε εργαστήρια:**

- Εργαστήριο Κλασικής Φιλολογίας
- Εργαστήριο Μεσαιωνικής Ελληνικής Φιλολογίας
- Εργαστήριο Νέας Ελληνικής Φιλολογίας

Εργαστήριο Γλωσσολογίας

Εργαστήριο Αρχαίας Ελληνικής και Λατινικής Γλώσσας

Οι τρεις Τομείς του Τμήματος Φιλολογίας θεραπεύουν τα εξής γνωστικά αντικείμενα:

1. Τομέας Κλασικής Φιλολογίας:

A. Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: Ποίηση, Πεζογραφία, Επιστημονικά - Τεχνικά - Επιγραφικά - Χριστιανικά κείμενα: Γλώσσα, Γραμματική, Ύφος, Ερμηνεία, Μετρική, Ρητορική, Θεωρία και Κριτική της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας, Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας, Ιστορία της Κλασικής Φιλολογίας, Επιβιώσεις - Συγκριτική Φιλολογία, Θεατρολογία του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, Τέχνες -Επιστήμες, Γεωγραφία - Τοπογραφία κ. ά.

B. Λατινική Φιλολογία: Ποίηση, Πεζογραφία, Επιστημονικά - Τεχνικά - Επιγραφικά - Χριστιανικά κείμενα: Γλώσσα, Γραμματική, Ύφος, Ερμηνεία, Μετρική, Θεωρία και Κριτική της Λατινικής Λογοτεχνίας, Ιστορία της Λατινικής Γραμματείας, Ιστορία της Κλασικής Φιλολογίας, Επιβιώσεις - Συγκριτική Φιλολογία, Θεατρολογία του Ρωμαϊκού Δράματος, Τέχνες - Επιστήμες, Γεωγραφία - Τοπογραφία κ. ά.

Γ. Συναφείς αναγνωρισμένες ειδικεύσεις: Παλαιογραφία, Ιστορία και Κριτική - Εκδοτική των Αρχαίων Ελληνικών ή/και Λατινικών Κειμένων, Παπυρολογία, Μυκηναϊκή Φιλολογία, Ειδική και Γενική Διδακτική μαθημάτων Κλασικής Φιλολογίας, Αρχαίο Ελληνικό και Ρωμαϊκό θέατρο, Αρχαία Ελληνική και Ρωμαϊκή Μυθολογία, Αρχαία Ελληνική και Ρωμαϊκή θρησκεία, Ανθρωπολογία του Ελληνορωμαϊκού κόσμου (Κοινωνία, Οικονομία, Δίκαιο - Θεσμοί - Πολιτεύματα, Δημόσιος και Ιδιωτικός βίος - Λαογραφία),

2. Τομέας Μεσαιωνικής και Νέας Ελληνικής Φιλολογίας:

A. Μεσαιωνική Ελληνική Φιλολογία: Λόγια Βυζαντινή Φιλολογία, Δημόδης Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Φιλολογία, Ελληνική Γραμματεία της ύστερης αρχαιότητας - πρώιμου Βυζαντίου, Ελληνική Παλαιογραφία - Κωδικολογία και Κριτική των Κειμένων, Σχέσεις Βυζαντινής Γραμματείας με τη Λατινική Μεσαιωνική και Αναγεννησιακή Γραμματεία.

B. Νέα Ελληνική Φιλολογία: Ιστορία της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας, Γενική Ιστορία της Λογοτεχνίας, Ιστορία και Ερμηνεία Κειμένων Νεοελληνικού Θεάτρου, Γενική Ιστορία και Θεωρία Θεάτρου, Θεωρία Λογοτεχνίας (ποιητική, αφηγηματολογία, ρητορική, υφολογία), Συγκριτική Φιλολογία, Ερμηνεία και Ανάλυση Κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας (ποίηση, πεζογραφία, δοκίμιο), Κοινωνιολογία της Λογοτεχνίας.

3. Τομέας Γλωσσολογίας

A. Γενική Γλωσσολογία: Φωνητική - Φωνολογία, Μορφολογία, Σύνταξη, Λεξικολογία - Λεξικογραφία, Σημασιολογία, Πραγματολογία, Φιλοσοφία της Γλώσσας, Ιστορία της Γλωσσικής Επιστήμης, Σημειολογία, Διαλεκτολογία, Ονοματολογία κ. ά.

B. Ιστορική/Συγκριτική Γλωσσολογία: Ιστορική Γλωσσολογία, Ινδοευρωπαϊκή Γλωσσολογία, Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας, Ιστορία της Λατινικής Γλώσσας, Βαλκανική Γλωσσολογία, Ρομανική Γλωσσολογία, Γλώσσες της Μεσογείου κ. ά.

Γ. Διακλαδική/Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία: Κοινωνιογλωσσολογία, Ανθρωπογλωσσολογία, Ψυχολογολογία, Κειμενογλωσσολογία - Υφολογία, Ανάλυση του Προφορικού Λόγου, Θεωρία της Μετάφρασης, Διδακτική της Γλώσσας κ. ά.

Το Τμήμα απονέμει πτυχίο τριών ειδικοτήσεων, αντίστοιχων προς τους τρεις Τομείς του Τμήματος: Κλασικής Φιλολογίας, Μεσαιωνικής και Νέας Ελληνικής Φιλολογίας, και Γλωσσολογίας.

Στο Τμήμα λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), το οποίο περιλαμβάνει τις τρεις ειδικοτήσεις του Τμήματος (Κλασική Φιλολογία, Μεσαιωνική και Νέα Ελληνική Φιλολογία και Γλωσσολογία), και απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδικευσης αντίστοιχο προς τις τρεις ειδικοτήσεις, και ενιαίο Διδακτορικό Δίπλωμα .

Παράλληλα, το Τμήμα ενθαρρύνει και καλλιεργεί την υψηλού επιπέδου έρευνα στα γνωστικά πεδία που εμπίπτουν στο αντικείμενό του και, για τον σκοπό αυτό, επιδιώκει την επιστημονική συνεργασία με ομόλογα ιδρύματα και φορείς του εσωτερικού και του εξωτερικού.

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Για την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος και την εξυπηρέτηση των διδακτικών, εξεταστικών, εκδοτικών, κτηριακών, υλικοτεχνικών και άλλων αναγκών του έχουν συγκροτηθεί πολλές επιτροπές, όπως:

A. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΟΔΗΓΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ

α) Επιτροπή σύνταξης Νέου Οδηγού Σπουδών:

Διευθυντές των Τομέων (Δ. Ράιος Α. Γκάρτζιου, Π. Καγιαλής)

Μέλη της επιτροπής: Ι. Περυσινάκης, Α. Αλεξιάκης, Γ. Παπαθεοδώρου, Μ. Μπαλτατζάνη, Εκπρόσωποι των φοιτητών: Χρ. Γαϊτάνης, Α. Γιαννακού, Δ. Κότσικας.

β) Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών και Οδηγού Σπουδών, κατάρτιση προγράμματος διδασκαλίας και εξετάσεων:

2009-2010, 2010-2011: Σ. Μερσινιάς, Δ. Καργιώτης, Μ. Μπαλτατζάνη

2011-2012: Μ. Λιάτση, Α. Βογιατζόγλου, Μ. Μαστροπαύλου

B. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ:

Α. Γκάρτζιου, Δ. Ράιος, Γ. Παπαθεοδώρου, Ε. Θεοδωρόπουλος (προπτυχιακός φοιτητής), Γ. Στεργίου (Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια).

Γ. ΟΜΕΑ

2009-2010

Α. Αλεξιάκης, Τ. Καγιαλής

2010-2011

Ε. Χουλιαρά, Δ. Καργιώτης, Μ. Μπαλτατζάνη, Λ. Βούρβου

Δ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΥΛΙΚΩΝ

2009-2010

Τακτικά μέλη: Α. Ζωγράφου, Μ. Στρογγάρη, Ε. Κίγκα

Αναπληρωματικά μέλη: Μ. Παπαδημητρίου, Ε. Κουρμαντζή, Μπαλατατζάνη Μ.

2010-2011

Τακτικά μέλη: Φ. Πολυμεράκης, Ε. Γκαστή, Δ. Καργιώτης

Αναπληρωματικά μέλη: Στ. Μερσινιάς, Ε. Κίγκα, Α. Βογιατζόγλου

Ε. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΦΟΙΤΗΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ-ΜΕΤΕΓΓΡΑΦΩΝ

2009-2010

Ε. Γκαστή, Α. Βογιατζόγλου, Μ. Μπαλατατζάνη

2010-2011

Α. Αλεξιάκης, Φ. Πολυμεράκης, Μ. Μπαλατατζάνη

Ζ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ERASMUS:

Μ. Λιάτση, Μ. Μπαλατατζάνη, Δ. Καργιώτης

Η. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ECTS:

Ε. Καρακάσης, Δ. Καργιώτης

Θ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ:

Χ. Αυγερινός, Δ. Καργιώτης

Ι. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΤΗΡΙΟΥ:

Στ. Μερσινιάς

Κ. ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΕΦΣΠ ΔΩΔΩΝΗ «ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ»:

Δ. Ράιος (Διευθυντής), Ι. Παπαθεοδώρου, Ε. Κίγκα

Λ. ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΣΤΗ ΣΕΙΡΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΠΕΤΗΡΙΔΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΔΩΔΩΝΗ:

Ι. Περυσινάκης, Α. Γκάρτζιου, Χ. Ιωαννίδου

Α. Γκάρτζιου, Ε. Χουλιάρá, Γ. Ζωγράφου

Ι. Περυσινάκης, Δ. Ράιος, Α. Γκάρτζιου

Μ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Α. Γκάρτζιου, Τ. Καγιαλής, Ε. Καρακάσης

Ν. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

2009-2010

Κλασική Ειδίκευση

α. Επιτροπή γραπτών εξετάσεων

Αρχαία Ελληνικά: Ι. Ν. Περυσινάκης, Ε. Χουλιάρá, Ε. Γκαστή
Λατινικά: Δ. Ράιος, Φ. Πολυμεράκης, Μ. Παπαδημητρίου

β. Επιτροπή Συνέντευξης

Σ. Δημητριάδη-Κωνσταντινίδη, Γ. Ζωγράφου, Μ. Λιάτση

γ. Συντονιστική Επιτροπή

Σ. Δημητριάδη-Κωνσταντινίδη, Σ. Μερσινιάς

Μεσαιωνική Ειδίκευση

α. Επιτροπή Γραπτών Εξετάσεων

Ι. Μαυρομάτης, Α. Αλεξάκης, Α. Αγγέλου

β. Επιτροπή Συνέντευξης

Ι. Μαυρομάτης, Α. Αλεξάκης, Α. Αγγέλου

γ. Συντονιστική Επιτροπή

Ι. Μαυρομάτης, Α. Αλεξάκης

Νέα Ελληνικά

α. Επιτροπή Γραπτών Εξετάσεων

Π. Καγιαλής, Ι. Παπαθεοδώρου, Δ. Καργιώτης

β. Επιτροπή Συνέντευξης

Π. Καγιαλής, Δ. Καργιώτης, Γ. Λαδογιάννη

γ. Συντονιστική Επιτροπή

Π. Καγιαλής, Ι. Παπαθεοδώρου

Γλωσσολογική Ειδίκευση

α. Επιτροπή Γραπτών Εξετάσεων

Ε. Κίγκα, Μ. Μπαλτατζάνη

β. Επιτροπή Συνέντευξης

Ε. Κίγκα, Μ. Μπαλτατζάνη

γ. Συντονιστική Επιτροπή

Κ. Οικονόμου, Ε. Κίγκα

2010-2011

Κλασική Ειδίκευση

α. Επιτροπή γραπτών εξετάσεων

Αρχαία Ελληνικά: Ι. Ν. Περυσινάκης, Ε. Χουλιάρá, Ε. Γκαστή

Λατινικά: Δ. Ράϊος, Φ. Πολυμεράκης, Μ. Παπαδημητρίου

β. Επιτροπή Συνέντευξης

Σ. Δημητριάδη-Κωνσταντινίδη, Γ. Ζωγράφου, Μ. Λιάτση

γ. Συντονιστική Επιτροπή:

Σ. Δημητριάδη-Κωνσταντινίδη, Σ. Μερσινιάς

Μεσαιωνική και Νέα Ελληνική Ειδίκευση

1. Μεσαιωνική κατεύθυνση

α. Επιτροπή Γραπτών Εξετάσεων

Ι. Μαυρομάτης, Α. Αλεξάκης, Α. Αγγέλου

β. Επιτροπή Συνέντευξης

Π. Καγιαλής, Ι. Παπαθεοδώρου, Α. Μπενάτσης

γ. Συντονιστική Επιτροπή

Ι. Μαυρομάτης, Α. Αλεξάκης

2. *Νέα Ελληνική κατεύθυνση*

α. Επιτροπή Γραπτών Εξετάσεων

Π. Καγιαλής, Ι. Παπαθεοδώρου, Α. Μπενάτσης

β. Επιτροπή Συνέντευξης

Π. Καγιαλής, Δ. Καργιώτης, Γ. Λαδογιάννη

γ. Συντονιστική Επιτροπή

Π. Καγιαλής, Ι. Παπαθεοδώρου

Γλωσσολογική Ειδίκευση

α. Επιτροπή Γραπτών Εξετάσεων

Κ. Οικονόμου, Ε. Κίγκα, Μ. Μπαλατζάνη

β. Επιτροπή Συνέντευξης

Κ. Οικονόμου, Ε. Κίγκα, Μ. Μπαλατζάνη

γ. Συντονιστική Επιτροπή

Κ. Οικονόμου, Ε. Κίγκα

Ξ. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Αγγλικά: Σ. Δημητριάδη-Κωνσταντινίδη, Π. Καγιαλής, Μ. Μπαλατζάνη

Γερμανικά: Δ. Ράϊος, Ε. Κίγκα, Μ. Λιάτση

Γαλλικά: Ε. Χουλιάρá-Ράϊου, Α. Ζωγράφου, Δ. Καργιώτης

Ισπανικά: Ε. Γκαστή, Μ. Λιάτση

Ιταλικά: Ι. Μαυρομάτης, Ε. Γκαστή, Φ. Πολυμεράκης

Ο. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΤΑΤΑΚΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

2009-2010

Ι. Περυσινάκης

Σ. Μερσινιάς

Μ. Μάντζιου

Ε. Γκαστή

Φ. Πολυμεράκης

Ε. Χουλιάρá

Ι. Παπαθεοδώρου

Α. Μπενάτσης

Μ. Στρογγάρη

Α. Αγγέλου

Σ. Δημητριάδη-Κωνσταντινίδη,

Γ. Ζωγράφου,

Δ. Ράιος

Μ. Παπαδημητρίου,

Π. Καγιαλής

Α. Βογιατζόγλου

2010-2011

Α. Γκάρτζιου

Α. Ζωγράφου

Γ. Ζωγράφου

Π. Καγιαλής

Δ. Καργιώτης

Μ. Λιάτση

Α. Μπενάτσης

Μ. Παπαδημητρίου

Ι. Παπαθεοδώρου

Φ. Πολυμεράκης

Δ. Ράιος

I. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

1. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, παρά τις δυσμενείς συγκυρίες και τις διαρκώς αυξανόμενες δυσκολίες, εξακολουθεί να παρέχει υψηλού επιπέδου εκπαιδευτικό έργο και να υλοποιεί τους πολύπλευρους στόχους του. Η κατάρτιση επαρκών φιλολόγων διαπιστώνεται από τις εξαιρετικές επιδόσεις των αποφοίτων του σε δημόσιες εξετάσεις (π. χ. ΑΣΕΠ), από την επιτυχή ανταπόκρισή τους σε σπουδές μεταπτυχιακού επιπέδου στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, από τις διακρίσεις τους, και από την παροχή ικανοποιητικού επικουρικού διδακτικού έργου με την ιδιότητα των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Στα **ΘΕΤΙΚΑ** του παραγόμενου στο Τμήμα Φιλολογίας διδακτικού έργου εγγράφονται τα εξής:

- Η επιτυχία του εκπαιδευτικού προσωπικού στην προσφορά σπουδών υψηλής ποιότητας, παρά τις αντίξοες αντικειμενικές συνθήκες
- Η άρτια διδασκαλία και οι προσεγμένες διδακτικές μέθοδοι που ακολουθούνται από την πλειονότητα του διδακτικού προσωπικού
- Η επίτευξη πολύπλευρων μαθησιακών στόχων
- Η καλή οργάνωση των μαθημάτων με ορθή κατανομή της διδακτέας ύλης και ισορροπημένη κάλυψή της με βοηθήματα και προφορικές παραδόσεις-διαλέξεις, καθώς και με την αποφυγή επικαλύψεων
- Η διανομή και συστηματική επικαιροποίηση βοηθημάτων
- Η επισήμανση και αναζήτηση παλαιάς και νεότερης βιβλιογραφίας και με τη βοήθεια ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων
- Η παρακολούθηση και επισήμανση νέων στοιχείων και νεότερων ερευνητικών κατακτήσεων κατά τη διάρκεια των παραδόσεων
- Η επαρκής υποστήριξη των περισσότερων μαθημάτων με πρόσθετο βιβλιογραφικό υλικό (πέραν των διανεμόμενων συγγραμμάτων)
- Η αφοσίωση των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού στο διδακτικό έργο με τη συστηματική αναπλήρωση τυχόν απολεσθεισών διδακτικών ωρών, ακόμη και εκείνων που η απώλεια τους δεν οφείλεται σε δική τους υπαιτιότητα
- Η καλή επικοινωνία και καθοδήγηση των φοιτητών, καθώς και η άψογη συνεργασία με τους διδάσκοντες
- Η παρακολούθηση των φοιτητικών εργασιών και η δημιουργική συνεργασία με τους φοιτητές, παρά τον εξοντωτικό φόρτο εργασίας του προσωπικού
- Η συστηματική γνωστοποίηση της διδακτέας ύλης μέσω του Οδηγού Σπουδών, της ιστοσελίδας, των γραπτών ανακοινώσεων ή διά ζώσης κατά τη διάρκεια των μαθημάτων
- Η πειραματική, κατ' ανάγκην, αξιοποίηση νέων τεχνολογικών-ηλεκτρονικών δυνατοτήτων, στις περιπτώσεις που οι συνθήκες το επιτρέπουν, για τη διδασκαλία και την επικοινωνία με τους φοιτητές

- Η μύηση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία με την επισήμανση θεμάτων ή μη κορεσμένων ερευνητικών περιοχών και με τον τρόπο ανάπτυξης ορισμένων θεμάτων
- Οι προσκλήσεις επιστημόνων για διαλέξεις στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων των τριών Τομέων του Φιλολογικού Τμήματος
- Η ικανοποιητική συμμετοχή των φοιτητών στα μαθήματα
- Η συγκρότηση, όταν αυτό είναι αντικειμενικά εφικτό, ομάδων εργασίας
- Η συστηματική αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στα μαθήματα με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή με συνδυασμό εναλλακτικών τρόπων εξέτασης
- Η συνεκτίμηση της παρακολούθησης και συμμετοχής των φοιτητών στις συζητήσεις κατά τη διάρκεια των παραδόσεων
- Η ικανοποιητική επίδοση των φοιτητών στα μαθήματα
- Η διαφάνεια στην αξιολόγηση των φοιτητών με τη δυνατότητα πρόσβασης στα γραπτά και συζητήσης με τον διδάσκοντα για τυχόν παράπονά τους, αν η βαθμολογία δεν τους ικανοποιεί

Η θετική εικόνα του διδακτικού έργου των μελών ΔΕΠ του Τμήματος προκύπτει από τις απαντήσεις σε δείγμα 3166 ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν από τους φοιτητές του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου 2010-11 και επιβεβαιώνουν τα εξής.

Υψηλά ποσοστά που κυμαίνονται από 72% έως 92% επιβεβαιώνουν το ουσιαστικό περιεχόμενο των μαθημάτων σε σχέση με την επιστημονική κατάσταση (87%), την καλή οργάνωση των παραδόσεων (86%), την τέλεια ανταπόκριση θεμάτων-παραδόσεων με το γενικό αντικείμενο του μαθήματος (92%), την έγκαιρη χορήγηση των συγγραμμάτων (84%), τη βοήθεια της προτεινόμενης βιβλιογραφίας στην κατανόηση του μαθήματος (74%), την αξιοποίηση γνώσεων από προηγούμενα μαθήματα (72%), το ικανοποιητικό ενδιαφέρον των διανεμηθέντων βιβλίων και σημειώσεων (79%), για τη χρήση πρόσθετου υλικού (62%), και την αναγνώριση των όχι υπερβολικά δύσκολων μαθημάτων (78%).

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι το Τμήμα Φιλολογίας ενθαρρύνει τους φοιτητές του να ενταχθούν σε προγράμματα εκπαιδευτικών ανταλλαγών και για τον σκοπό αυτό έχει συνάψει συμβάσεις με 30 περίπου ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus.

Στα ΑΡΝΗΤΙΚΑ στοιχεία, που κάποτε γίνονται τροχοπέδη στην επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων του Τμήματος, εγγράφονται οι ακόλουθοι παράγοντες:

α. Η ακραία δυσαναλογία του αριθμού διδασκόντων-διδασκομένων.

Κατά κοινή ομολογία, το Τμήμα Φιλολογίας εκπαιδεύει υπερβολικά μεγάλο αριθμό φοιτητών, λαμβανομένου υπόψη του μικρού αριθμού μελών ΔΕΠ που διαθέτει. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2010-11 διδάχτηκαν συνολικά 218 προπτυχιακά μαθήματα, στα οποία ήσαν εγγεγραμμένοι 5814 φοιτητές. Ο αριθμός εγγεγραμμένων φοιτητών σε πολλά από τα προσφερόμενα μαθήματα είναι μεγαλύτερος των 800 (ενίοτε και ανά τμήμα φοιτητών), τη στιγμή που το Τμήμα δεν διαθέτει αίθουσα διδασκαλίας για περισσότερα από 160 άτομα.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Τμήμα Φιλολογίας δέχεται μεγαλύτερο αριθμό εισακτέων φοιτητών από το ομόλογο Τμήμα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (το οποίο όμως διαθέτει τριπλάσιο αριθμό μελών ΔΕΠ), και περίπου διπλάσιο αριθμό εισακτέων από το ομόλογο Τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης (το οποίο διαθέτει ίσο αριθμό μελών ΔΕΠ με το Τμήμα μας). Αξίζει να υπογραμμιστεί επίσης ότι το Τμήμα Φιλολογίας, πέραν των δικών του φοιτητών, προσφέρει μαθήματα και σε μεγάλους αριθμούς φοιτητών άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου (Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας και Πλαστικών Τεχνών-Επιστημών της Τέχνης), καθώς και σε φοιτητές προγραμμάτων του ΔΙ.Κ.Ε.Π.Π.Ε.Ε. «Σταύρος Νιάρχος».

Η δυσαναλογία του αριθμού διδασκόντων και διδασκομένων δυσχεραίνει το έργο του εκπαιδευτικού, περιορίζει τη δυνατότητα προσφοράς σεμιναρίων και ανάθεσης ομαδικών και ατομικών εργασιών σε φοιτητές και τη στενότερη παρακολούθησή τους από τον διδάσκοντα, παράλληλα εμποδίζει τον εμπλουτισμό των προγραμμάτων σπουδών με νέα αντικείμενα, τη συστηματικότερη εξοικείωση των φοιτητών με μεθοδολογικά ζητήματα, την εφαρμογή σύγχρονων τρόπων διδασκαλίας, καθώς και την καλύτερη αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας στη διδασκαλία και την έρευνα των ανθρωπιστικών επιστημών.

Τα προβλήματα του Τμήματος οξύνονται περισσότερο από τη δυσκολία προκήρυξης νέων θέσεων, την υπερβολική καθυστέρηση διορισμών ήδη εκλεγέντων μελών ΔΕΠ, τις χρονοβόρες εκκρεμότητες των νομικών ελέγχων της πανεπιστημιακής Διοίκησης και τη συχνή και άνευ σοβαρών λόγων αναπομπή εκλογών στο Τμήμα, με αποτέλεσμα να είναι ορατός ο κίνδυνος εκλεγέντες υποψήφιοι να αναζητήσουν αλλού εργασία, καθώς δεν μπορούν να υπομείνουν την επαγγελματική αβεβαιότητα επί δύο ή τρία χρόνια (ήδη στο πρόσφατο παρελθόν σημειώθηκε τέτοια περίπτωση). Σε αυτά πρέπει να προστεθεί και η δραματική μείωση ή και περικοπή των θέσεων διδασκόντων επί συμβάσει με το Π. Δ. 407/1980. Περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασης προκλήθηκε από την ομαδική αφυπηρέτηση, κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2009-10 και 2010-11, πολλών μελών ΔΕΠ είτε λόγω ορίου ηλικίας ή ενόψει των μέτρων λιτότητας (φόβοι εφεδρείας, μείωσης συντάξεων, απώλειας 'εφαπαξ' κ. ά.) ή και ενόψει των διατάξεων του νέου νόμου για τα ΑΕΙ, που φαίνεται να μην λαμβάνει καθόλου υπόψη του τις σημαντικές ιδιαιτερότητες και τις πραγματικές ανάγκες των Ελληνικών Πανεπιστημίων και να δημιουργεί μεγάλη σύγχυση σε θέματα οργάνωσης και υλοποίησης των προγραμμάτων σπουδών ή στον διαχωρισμό των ειδικοτήτων και την διασφάλιση επαγγελματικών δικαιωμάτων, καθώς επίσης και στον τρόπο εκλογής των νέων μελών ΔΕΠ με την εισαγωγή διατάξεων υπερβολικού συγκεντρωτισμού σε μονομελή όργανα και αδικαιολόγητης αδιαφάνειας.

β. Οι ανεπαρκείς και προβληματικές υποδομές, τόσο σε επίπεδο αιθουσών διδασκαλίας όσο και σε επίπεδο εξοπλισμού.

Πέραν της επικινδυνότητας και άλλων σοβαρών προβλημάτων του κτηρίου στο οποίο στεγάζεται το Τμήμα Φιλολογίας, που δεν θεραπεύτηκαν βέβαια με τον

επιφανειακό εξωτερικό εξωραϊσμό και κάποιες εσωτερικές επιδιορθώσεις και διευθετήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά το τέλος του ακαδημαϊκού έτους 2010-11, οι αίθουσες διδασκαλίας είναι λίγες και προβληματικές, καθώς στερούνται ικανοποιητικής θέρμανσης, επαρκούς αερισμού και φωτισμού, πρόσβασης για άτομα με ειδικές ανάγκες, πυρασφάλειας, εξόδων κινδύνου, ακόμη και κιμωλίας και σπόγγων, κάποτε και καθαριότητας κ.ο.κ. Ακόμη και οι μεγαλύτερες από τις διαθέσιμες αίθουσες κρίνονται πολύ μικρές για τον υπερβολικό αριθμό των εγγεγραμμένων φοιτητών (που αναγκάζονται άλλοτε να στέκονται όρθιοι και άλλοτε να αποχωρούν από την αίθουσα ...), ενώ δεν υπάρχουν αίθουσες κατάλληλες για την πραγματοποίηση σεμιναρίων ή φροντιστηρίων. Ο εξοπλισμός των υπαρχουσών αιθουσών περιορίζεται (όταν υπάρχει) σε μια απαρχαιωμένη μικροφωνική εγκατάσταση. Η διαμόρφωση των χώρων των παλαιών σπουδαστηρίων Κλασικής Φιλολογίας, ΜΝΕΦ και Γλωσσολογίας σε αίθουσες διδασκαλίας δεν φαίνεται να λύνει το πρόβλημα, αφού η μικρή χωρητικότητά τους δεν εξυπηρετεί τα μεγάλα ακροατήρια, που αποτελούν τον κανόνα για πλήθος μαθημάτων.

Στις παραπάνω επισημάνσεις πρέπει να προστεθεί η απουσία φωτοτυπικού κέντρου, απουσία που υποχρεώνει τους διδάσκοντες οι οποίοι προσφέρουν στους φοιτητές τους πρόσθετο εκπαιδευτικό υλικό (πέραν των συγγραμμάτων) να φωτοτυπούν, να συρράπτουν, να μεταφέρουν και να διανέμουν ιδιοχείρως χιλιάδες σελίδες υλικού κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους. Η κατάσταση επιδεινώθηκε εσχάτως με την έλλειψη χαρτιού για τις φωτοτυπίες, που είναι απολύτως απαραίτητες για ένα Τμήμα Φιλολογίας.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΠΜΣ) Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ

Η λειτουργία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, που διέπεται από τον εσωτερικό κανονισμό του και χρηματοδοτείται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, κρίνεται επιτυχής με βάση την ικανοποιητική επίτευξη των στόχων του, οι οποίοι συνοψίζονται ως εξής:

Μύηση στον κόσμο της έρευνας

Προαγωγή και εξειδίκευση της επιστημονικής γνώσης

Κατάκτηση των επιστημονικών μεθόδων και σεβασμός των κανόνων της ακαδημαϊκής δεοντολογίας

Αναζήτηση πηγών, βιβλιογραφίας και πληροφοριών και συνεχής επικαιροποίησή τους με βάση επιστημονικά βιβλία, περιοδικά και γενικότερα με τη βοήθεια της έντυπης και ηλεκτρονικής βιβλιογραφίας

Επισήμανση πρωτότυπων θεματικών περιοχών που αποτελούν desiderata των ανθρωπιστικών επιστημών

Εργογραφία και σύνταξη πρωτότυπων μεταπτυχιακών ή διδακτορικών διατριβών

Κατάρτιση ειδικευμένων επιστημόνων ικανών να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της επιστημονικής έρευνας της εποχής μας

Ενίσχυση και διάδοση των Ελληνικών Σπουδών στην Ελλάδα και το εξωτερικό

Ανάπτυξη ποικίλων συνεργασιών με συναδέφους, φοιτητές και Πανεπιστήμια ή ερευνητικά Κέντρα της ημεδαπής και της αλλοδαπής

Αξίζει να επισημανθεί πως στο ΜΠΣ συμμετέχουν κατά κανόνα καταξιωμένα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος με τη διδασκαλία εξειδικευμένων θεμάτων, την υπόδειξη ερευνητικών περιοχών και την παρακολούθηση μεταπτυχιακών εργασιών και διατριβών α΄ ή β΄ κύκλου. Λόγω του μειωμένου αριθμού του διδακτικού και επιστημονικού προσωπικού του Τμήματος πολλά μέλη αναλαμβάνουν τον φόρτο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) εργαζόμενοι πέραν του προβλεπόμενου από το νόμο αριθμού διδακτικών ωρών.

Ακόμη στο πλαίσιο του ΠΜΣ έχουν προσκληθεί και έχουν διδάξει διακεκριμένοι επιστήμονες από Πανεπιστήμια του εσωτερικού και του εξωτερικού (βλ. παρακάτω, «Συνεργασίες»). Επίσης και οι τρεις ειδικευσεις (Κλασικής Φιλολογίας, Γλωσσολογίας και Μεσαιωνικής και Νέας Ελληνικής Φιλολογίας) διοργανώνουν ετήσια συμπόσια ή ερευνητικά Σεμινάρια (Colloquia), στα οποία παρουσιάζονται θέματα από την εν εξελίξει έρευνα των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Με αυτήν την ευκαιρία αξίζει να αναδειχτεί η ουσιαστική συμβολή των μεταπτυχιακών φοιτητών όλων των κατευθύνσεων στις επιτηρήσεις κατά τις εξεταστικές περιόδους και να υπογραμμιστεί η συνδρομή των μεταπτυχιακών φοιτητών κλασικής κατεύθυνσης στη διδασκαλία γλωσσικών ασκήσεων και θεματογραφίας σε προπτυχιακούς φοιτητές· με την πολύτιμη προσφορά αυτού του επικουρικού διδακτικού έργου καλύπτεται ένα μεγάλο διδακτικό κενό που προκλήθηκε από τη συρρίκνωση του αριθμού των μελών ΔΕΠ για τους προαναφερθέντες λόγους. Υπενθυμίζουμε ότι από τα 39 μέλη ΔΕΠ που αριθμούσε το Τμήμα Φιλολογίας το 2005 έχουν απομείνει σήμερα μόνον 25.

Για την εξυπηρέτηση αυτού του επικουρικού διδακτικού έργου αξιοποιείται η στοιχειώδης υποδομή του Εργαστηρίου της Κλασικής Φιλολογίας, ενώ η αναμενόμενη πληρέστερη λειτουργία (με μόνιμη τεχνική και γραμματειακή υποστήριξη) και των πέντε Εργαστηρίων του Τμήματος (βλ. παρακάτω, «Εργαστήρια») θα διευκολύνει οπωσδήποτε το έργο του ΠΜΣ με πολλούς τρόπους (προσφορά εργαστηριακών μαθημάτων και ασκήσεων σχετικών με ζητήματα ερευνητικής μεθοδολογίας· χρήση και αξιοποίηση των ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων· αναζήτηση έντυπης και ηλεκτρονικής βιβλιογραφίας στους νεοεισαγόμενους μεταπτυχιακούς φοιτητές όλων των κατευθύνσεων· εξάσκηση στην ‘ανάγνωση’ και επεξεργασία χειρόγραφων κωδίκων ή παπύρων κλπ).

Στις εκδηλώσεις του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών (Διευθ. Γ. ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ) περιλαμβάνονται επίσης προσκλήσεις επιστημόνων, παρουσιάσεις βιβλίων κ. ά.:

Προσκλήσεις επιστημόνων:

2009-2010

P. Schreiner

A. van Gemert
C. Carey
Ε. Κεφάλια
Γ. Παπαναστασίου
Ι. Τοπιτντζή

2010-2011

A. Τσαγγαλίδης
Γ. Ξυδόπουλος
Ν. Λαβίδας
Δ. Δελλή
U. Moennig
C. Carey
M. Edwards
Σ. Γεωργούδη
Γιώργος Γιαννάκης
Γ. Γιατρομανωλάκης

1 Ιουνίου 2011:

Παρουσίαση του βιβλίου του A.W.H. Adkins (μετ. Ι. Ν. Περυσινάκη)
Ηθικές αξίες και πολιτική συμπεριφορά στην Αρχαία Ελλάδα, Αθήνα 2011.

Στα συνήθη **ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ** που επηρεάζουν δυσμενώς το έργο του ΠΜΣ εγγράφονται:

A. Ο μικρός αριθμός μελών ΔΕΠ που διδάσκουν σε μεταπτυχιακό επίπεδο, συχνά πέραν του κανονικού ωραρίου τους, και ο περιορισμένος αριθμός προσφερόμενων μαθημάτων, αποτέλεσμα της συρρίκνωσης του Τμήματος σε μέλη ΔΕΠ και του αβάστακτου φόρτου εργασίας εξαιτίας των υπερβολικά μεγάλων τμημάτων προπτυχιακών φοιτητών. Έτσι, σε ολιγομελείς Τομείς, ανατίθεται δυστυχώς ενίοτε διδασκαλία μεταπτυχιακών μαθημάτων σε άπειρο έκτακτο διδακτικό προσωπικό (Π. Δ. 407/1980).

B. Οι σοβαρές ελλείψεις σε επίπεδο κατάλληλων αιθουσών, ερευνητικής υποδομής και εξοπλισμού.

Γ. Η απουσία μεταπτυχιακών και διδακτορικών υποτροφιών, που θα διευκόλυνε την προσέλευση και παρακολούθηση του Προγράμματος από πολλούς άξιους φοιτητές, αλλά και οι δυσοίονες πλέον ερευνητικές και επαγγελματικές προοπτικές.

Δ. Η επιβάρυνση του σημερινού ΠΜΣ από μεγάλο αριθμό διδακτορικών φοιτητών παρελθόντων ετών, ιδίως στην κατεύθυνση της Νεοελληνικής Φιλολογίας. Αξίζει ωστόσο να σημειωθεί πως με την τελευταία δύσκολη αλλά αποτελεσματική προσπάθεια τακτοποίησης και ρύθμισης πολλών υποψηφίων διδακτόρων αυτής της κατηγορίας η εικόνα του μεταπτυχιακού β' κύκλου έχει πλέον αποκρυσταλλωθεί. Από το ακαδημαϊκό έτος 2010-11 συμπληρώνονται ερωτηματολόγια και από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές με στόχο τη βελτίωση

των σπουδών τους και την εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος. Δυστυχώς, όπως σημειώθηκε και στην αρχή αυτής της έκθεσης, επειδή τα σχετικά ερωτηματολόγια δεν ήταν συμβατά με το scanner, δεν κατέστη δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας για εξαγωγή στατιστικών αποτελεσμάτων.

II. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Όπως συμβαίνει κατά παράδοση στους επιστημονικούς κλάδους ενός Φιλολογικού Τμήματος, η ερευνητική δραστηριότητα των μελών του συντελείται κυρίως με τη μορφή προσωπικών επιστημονικών εργασιών και δημοσιεύσεων (αυτοδύναμων μονογραφιών και βιβλίων ή άρθρων σε ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά, σε συλλογικούς ή αφιερωματικούς τόμους, σε Πρακτικά Συνεδρίων κλπ), σε μικρότερο βαθμό με τη μορφή συλλογικών δημοσιεύσεων και σπανιότερα στα πλαίσια επιδοτούμενων ερευνητικών προγραμμάτων.

Πολλά μέλη του Τμήματός μας δεν διεκδικούν ούτε συμμετέχουν για λόγους αρχής σε αμειβόμενα ερευνητικά προγράμματα, γιατί βλέπουν πως τα τελευταία υποτάσσουν συχνά την έρευνα σε κατευθυνόμενες έξωθεν γνωστικές περιοχές, κατακερματίζουν την ενότητά της και την περιορίζουν σε χρονικές προθεσμίες που αποβαίνουν σε βάρος της επιστημονικής ποιότητας. Αυτή η επιλογή τους στηρίζεται στη μακρόχρονη εμπειρία τους από κρίσεις εργασιών υποψηφίων ιδιαίτερα Κλασικής Φιλολογίας που εκπονήθηκαν στα πλαίσια Προγραμμάτων και κατά κανόνα αξιολογήθηκαν ως εκλαϊκευτικές ή χαμηλού επιστημονικού επιπέδου προσπάθειες. Εξάλλου η έγκριση και ανάθεση αρκετών Προγραμμάτων γίνεται με αδιαφανείς διαδικασίες που δεν ενθαρρύνουν τον υγιή ανταγωνισμό και οξύνουν το ήδη προβληματικό κλίμα του Πανεπιστημίου. Θα ήταν καλύτερο και αποδοτικότερο να βρεθεί τρόπος να διανέμονται εξίσου τα χρήματα αυτών των Προγραμμάτων σε όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.

Δυστυχώς οι αριθμητικές συμμετοχές σε επιδοτούμενα Προγράμματα δεν μπορούν να υπολογιστούν με ακρίβεια, γιατί ορισμένα μέλη που, από όσο γνωρίζουμε ανεπίσημα, συμμετέχουν σε τέτοιου είδους προγράμματα, δεν συμπλήρωσαν τα σχετικά απογραφικά δελτία διδάσκοντος ή μαθημάτων.

Ωστόσο παρά την προτίμηση της ατομικής επιστημονικής διαδρομής εκ μέρους της πλειονότητας του ΔΕΠ του Τμήματος, κατά την τελευταία πενταετία αρκετά μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν συμμετάσχει ως ερευνητές, συντονιστές ή επιστημονικοί υπεύθυνοι ή συνεργάτες σε σημαντικό αριθμό συντελεσθέντων ή εν εξελίξει ελληνικών και διεθνών ερευνητικών προγραμμάτων και έργων με εξωτερική χρηματοδότηση και συμμετοχή μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών.

Παραθέτουμε ενδεικτικά ορισμένα από αυτά τα προγράμματα:

Ηράκλειτος II.

Συναξαριστής (Εταιρία Systema Technologies, Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος και Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας).

Prosopographisches Lexikon der Palaiologenzeit.

Σλαβονική μετάφραση των αποδεικτικών λόγων του Γρηγορίου Παλαμά (Institut für slavische Sprachen und Literaturen, Bern - Fribourg).

Αρχείο Γιώργου Κοτζιούλα.

«Language Impairment in a Multilingual Society: Linguistic Patterns and the Road to Assessment». European Cooperation in the field of Scientific and Technical Research (COST).

«Γλωσσική Ικανότητα στην Ειδική Γλωσσική Διαταραχή». Διακρατικό ερευνητικό πρόγραμμα Ελλάδα-Κύπρος (συνεργ. Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και European University of Cyprus).

«AGENT-DYSL» (ΙΕΛ).

Έργο ΡΗΤΩΡ του προγράμματος ΓΓΕΤ ΚτΠ: "Επεξεργασία Εικόνων, Ήχου και Γλώσσας".

«Πιλοτικό πρόγραμμα κατάρτισης σώματος προφορικών δεδομένων για το γλωσσικό ιδίωμα της Ηπείρου».

"Lost in intonation: the interaction of intonation and meaning in the speech of L1, heritage and L2 speakers of Greek and its implications for cross-cultural communication and education". PI: Marina Terkourafi, UIUC; Awarding Body: Illinois-WUN (International Development Grant); Award: \$21,500.

Διεθνές ερευνητικό πρόγραμμα «Έλεγχος, καταγραφή, ταξινόμηση και αξιολόγηση της μεταφρασμένης νεοελληνικής λογοτεχνίας σε άλλες γλώσσες» (Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας/Θεσσαλονίκη-ΥΠΠΟ).

«Πύλη για την ελληνική γλώσσα και τη γλωσσική εκπαίδευση» (Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας - Κοινωνία της Πληροφορίας). Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Θεσσαλονίκη (Ερευνητικά Προγράμματα του Τμήματος Γλώσσας και Λογοτεχνίας, 1994-2011).

Ερευνητική υποτροφία του Ιδρύματος Ιωάννου Κωστοπούλου για εκπόνηση: *Bibliographie des traductions françaises de la littérature néo-hellénique, du XIIIe siècle à nos jours*.

Ερευνητικό πρόγραμμα για τη σύνταξη λατινοελληνικού λεξικού (συντον. καθηγητές Λατινικής Φιλολογίας του ΑΠΘ).

Η ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος σε ό,τι αφορά αυτόν τον τομέα αναμένεται να αυξηθεί με την ολοκληρωμένη λειτουργία των πέντε Εργαστηρίων (Κλασικής Φιλολογίας, Αρχαίας Ελληνικής και Λατινικής Γλώσσας, Μεσαιωνικής Φιλολογίας, Νέας Ελληνικής Φιλολογίας και Γλωσσολογίας) βλ. παρακάτω, «Εργαστήρια».

2. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Πρέπει να υπογραμμιστεί πως στα πλαίσια των ατομικών ερευνητικών επιλογών που ακολουθούνται από την πλειονότητα των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, η ερευνητική παραγωγή των μελών του Τμήματος είναι εντυπωσιακή σε όγκο, πρωτοτυπία, ποιότητα και αναγνώριση, όπως προκύπτει από τον ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό ατομικών δημοσιευμένων επιστημονικών μονογραφιών, διδακτικών βιβλίων και επιμέλειας συλλογικών τόμων (55), άρθρων σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά (64), σε Πρακτικά Συνεδρίων (52), σε Συλλογικούς τόμους (22), με ή χωρίς κριτές, ανακοινώσεων σε συνέδρια (30), βιβλιοκρισιών ή άλλων εργασιών (συνολικά 25), και από την πληθώρα ετεροαναφορών ή αναφορών του επιστημονικού τύπου (συνολ.: 1178), βιβλιοκρισιών τρίτων για το

έργο τους (69) που απαντούν στη συναφή επιστημονική βιβλιογραφία, καθώς και ποικίλων συμμετοχών σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων, σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών και προσκλήσεων για διαλέξεις (συνολικά: 97).

Παραθέτουμε τον πίνακα των δημοσιεύσεών τους, που δεν είναι πλήρης, αφού, όπως σημειώσαμε πιο πάνω, δεν έστειλαν όλα τα μέλη ατομικά απογραφικά δελτία διδάσκοντος:

ΒΙΒΛΙΑ-ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ-ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΤΟΜΩΝ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ-ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

1. ΑΛΕΞΑΚΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, *The Greek Life of St. Leo bishop of Catania* (Introduction, Critical Edition, Commentary, Translation into English by Prof. Susan Wessel). [Subsidia Hagiographica 91] (Brussels, Société des Bollandistes, 2011), (xxxviii+356 σελ.).
2. ———, *Αγαθίου Μυριναίου, Ιστοριών Βιβλία Ε΄*, (Εισαγωγή, Μετάφραση και Σχόλια), (Αθήνα, Εκδόσεις Κανάκη, 2008), (804 σελ.).
3. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ, *Ο Άρατος στους σύγχρονους και τους μεταγενέστερους του*, Διδ. Διατριβή, Ιωάννινα 2006 υπό έκδοση στη σειρά «Πονήματα. Συμβολές στην Έρευνα της Ελληνικής και Λατινικής Γραμματείας», αριθμ. 8, Ακαδημία Αθηνών.
4. ΓΚΑΡΤΖΙΟΥ-ΤΑΤΤΗ ΑΡΙΑΔΝΗ· *Αισώπου Μύθοι. Κείμενο, Εισαγωγή, Σχόλια*, Αθήνα (υπό έκδοση).
5. ΓΚΑΣΤΗ ΕΛΕΝΗ, *Αισχύλου Αγαμέμνων: Ζητήματα εσωτερικής ποιητικής*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα 2009.
6. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ ΣΩΤΗΡΟΥΛΑ, *Logos into mythos. The Case of Gorgias' Encomium of Helen*, Institut du Livre – A. Kardamitsa, Athens 2008.
7. ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ, *Chemins d'Hécate. Portes, routes, carrefours et autres figures de l'entre-deux* (Kernos Supplément 24), Liège, 2010.
8. ———, *Les rites sacrificiels dans les Papyrus Grecs Magiques*, Ioannina, 2011 (υπό δημοσίευση στο παράρτημα της επετηρίδας ΔΩΔΩΝΗ: ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ).
9. ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥΛΑ, *‘Διζοὶ λόγοι’ στην ‘Ιστορίην του Ηροδότου: η διπλή όψη μιας μεθοδολογικής τεχνικής*, Ιωάννινα 2010
10. ΚΑΓΙΑΛΗΣ ΤΑΚΗΣ, *Η επιθυμία για το Μοντέρνο. Δεσμεύσεις και αξιώσεις της λογοτεχνικής διανόησης στην Ελλάδα του 1930*, Βιβλιόραμα, Αθήνα, 2007.
11. ———, *Ο Γ. Σεφέρης και ο αγγλοσαξονικός μοντερνισμός*. Βιβλιόραμα, Αθήνα (υπό έκδοση, 2011).
12. ———, (Editor) Special issue “On Teaching Literature: Old Questions and New Challenges”, *Arts and Humanities in Higher Education. An International Journal of Theory, Research and Practice*, vol. 6.2 (June 2007).
12. ———, (επιμ. με τον Ευριπίδη Γαραντούδη) *Ο Σεφέρης για νέους αναγνώστες*, Ίκαρος, Αθήνα, 2008.

13. _____, (editor, with Anastasia Natsina) *Teaching Literature at a Distance: Open, Online and Blended Learning*. London: Continuum, 2010
14. _____, (επιμ. με τον Β. Βασιλειάδη) «...γνώριμος και ξένος...»: *Η νεοελληνική λογοτεχνία σε άλλες γλώσσες (αγγλική, αλβανική, βουλγαρική, γαλλική, γερμανική, δανική, ισπανική, ιταλική, νορβηγική, ολλανδική, πορτογαλική, ρουμανική, σερβική, σουηδική, τουρκική, φιλανδική)*, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Θεσσαλονίκη, 2011 (υπό εκτύπωση).
15. _____, [επιστημονική επιμέλεια-κριτική ανάγνωση] *Ελληνική Λογοτεχνία. 19ος και 20ός αιώνας*. Εκπαιδευτικό υλικό (εγχειρίδιο, ανθολόγιο λογοτεχνικών κειμένων, ανθολόγιο κριτικών κειμένων) για τη Θ.Ε. ΕΛΠ 30 – Νεοελληνική Φιλολογία. Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο 2008.
16. _____, [κριτική ανάγνωση] *Ιστορία της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας*, τόμοι Α, Β. Εγχειρίδιο μελέτης για τη Θ.Ε. ΕΠΟ 21. Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, 2008.
17. ΚΑΛΤΣΟΓΙΑΝΝΗ ΕΛΕΝΗ, «Τα αγιολογικά έργα του Ιωάννη Ζωναρά» [Διδακτορική διατριβή στο Τμήμα Φιλολογίας του Α.Π.Θ.], Θεσσαλονίκη 2008.
18. _____, M. D. Lauxtermann, *Οι απαρχές του ρυθμού. Ένα δοκίμιο για τον πολιτικό στίχο και άλλα βυζαντινά μέτρα* [ελλ. μετ. Ελένη Καλτσογιάννη, επιμ. Σοφία Κοτζάμπαση], Θεσσαλονίκη 2007.
19. ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, *Song Exchange in Roman Pastoral*, Berlin 2011.
20. _____, *Terence and the Language of Roman Comedy*, Cambridge 2008.
21. ΚΑΡΓΙΩΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, *Ιστορία της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας, τόμος Β΄: Από τις αρχές του 18^{ου} έως τον 20^ό αιώνα* (Επιμέλεια επικαιροποίησης των κεφαλαίων 3 και 4 και συγγραφή ενοτήτων στα κεφάλαια 3 και 4 του εγχειριδίου ΕΑΠ), Πάτρα, 2008
22. ΛΙΑΤΣΙ ΜΑΡΙΑ, *Interpretation der Antike. Die pragmatistische Methode historischer Forschung. Ein Kommentar zur Abhandlung von Charles S. Peirce "On the Logic of Drawing History from Ancient Documents, Especially from Testimonies"*, Georg Olms: Hildesheim/ Zürich/New York 2006.
23. _____, *Die semiotische Erkenntnistheorie Platons im Siebten Brief. Eine Einführung in den sogenannten philosophischen Exkurs*, C. H. Beck: München 2008.
24. ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, *Μιχαήλ Μαράς, νοτάριος Χάνδακα. Κατάστιχο 148 (2 Μαρτίου-31 Αυγούστου 1538) τ. Β΄*. Εκδίδει Γιάννης Κ. Μαυρομάτης, [Βενετικές πηγές της Κρητικής Ιστορίας 7 - Βικελαία Βιβλιοθήκη Ηρακλείου], Ηράκλειο 2006, σσ. η΄+380 + 52 πίνακες εκτός κειμένου.
25. _____, *Τα Ελληνικά Χειρόγραφα της Πόλεως των Ιωαννίνων*, επιμέλεια Κώστα Ν. Κωνσταντινίδη και Γιάννη Κ. Μαυρομάτη ... , Ιωάννινα 2009.
26. _____, *Μιχαήλ Μαράς, νοτάριος Χάνδακα. Κατάστιχο 148 (2 Σεπτεμβρίου-28 Φεβρουαρίου 1539 (m.v. 1538) τ. Γ΄*. Εκδίδει Γιάννης Κ. Μαυρομάτης, [Βενετικές πηγές της Κρητικής Ιστορίας 8 - Βικελαία Βιβλιοθήκη Ηρακλείου], Ηράκλειο 2009, σσ. η΄+526 + 38 πίνακες εκτός κειμένου.

27. ———, *Αντόνιος Σπυρής, νοτάριος και πρωτοπαπάς Κερκύρων, πρωτόκολλο (1560-1567)*, επιστημονική επιμέλεια έκδοσης Ελένη Αγγελομάτη-Τσουγκαράκη, Γιάννης Κ. Μαυρομάτης, ... [Πηγές της Επτανησιακής Ιστορίας, Εκδόσεις Ιονίου Πανεπιστημίου], Κέρκυρα 2007.
28. ———, *Εμμανουήλ Τοξότης, νοτάριος και πρωτοπαπάς Κερκύρων, πρωτόκολλο (πράξεις των ετών 150-1503)*, επιστημονική επιμέλεια έκδοσης Ελένη Αγγελομάτη-Τσουγκαράκη, Γιάννης Κ. Μαυρομάτης, ... Εκδίδει Σοφία-Αικατερίνη Πανταζή [Πηγές της Επτανησιακής Ιστορίας, Εκδόσεις Ιονίου Πανεπιστημίου], Κέρκυρα 2007.
29. ———, *παπα-Ιωάννης Κατζαράς, νοτάριος Καστελίου Φουρνής. Κατάστιχο 43 (1607-1635)* Εκδίδει † Κωστής Ηλιάκης, Επιμέλεια Γιάννης Κ. Μαυρομάτης, Δημήτρης Γεωργακόπουλος [Βενετικές πηγές της Κρητικής Ιστορίας 9 - Βικελαία Βιβλιοθήκη Ηρακλείου], Ηράκλειο 2008.
30. ———, *Realia Byzantina*, Sofía Kotzabassi, Giannis Mavromatis (εκδ.), Βερολίνο (De Gruyter) 2009.
31. ———, *Σπυρίδων Βερβιτζιώτης, νοτάριος Κερκύρας, πρωτόκολλο (1741-1744)*, επιστημονική επιμέλεια έκδοσης: Ελένη Αγγελομάτη-Τσουγκαράκη, Γιάννης Κ. Μαυρομάτης, ... [Πηγές της Επτανησιακής Ιστορίας 4, Εκδόσεις Ιονίου Πανεπιστημίου], Κέρκυρα 2009.
32. ΜΠΑΛΤΑΤΖΑΝΗ ΜΑΡΙΑ, (υπό δημοσίευση) *Πρακτικά της 6^{ης} ετήσιας Ημερίδας του Τομέα Γλωσσολογίας*. Ηλεκτρονικά στο <http://www.linguist-uoι.gr/gr/ergastirio>
33. ———, (2011) *12 Κείμενα εργασίας στη Γλωσσολογία: Πρακτικά των πέντε πρώτων ετήσιων Ημερίδων του Τομέα Γλωσσολογίας*. Εκδόσεις Κοντύλι. Σε συνεργασία με τους Γ. Κ. Γιαννάκη, Γ. Ξυδόπουλο και Α. Τσαγγαλίδη.
34. ———, (2010) *Mapping Asymmetries: Phonology, Syntax and Information Structure (Ασυμμετρίες αντιστοιχίσης: Φωνολογία, Σύνταξη και Πληροφοριακή Δομή)*. Προσκεκλημένη Επιμελήτρια για το περιοδικό *The Linguistic Review, Special Issue, Volume 27, # 3*, De Gruyter Mouton. Σε συνεργασία με τους Νίνα Τοπιντζή και Τάσο Τσαγγαλίδη.
35. ———, (2009) *Πρακτικά του 8^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας*, Ιωάννινα. Σε συνεργασία με τους Γ. Κ. Γιαννάκη, Γ. Ξυδόπουλο και Α. Τσαγγαλίδη. Σε CD-ROM και ηλεκτρονικά στο http://www.linguist-uoι.gr/cd_web/
36. ΠΑΠΑΔΟΔΗΜΑ ΕΥΣΤΑΘΙΑ, *Σενέκα Θυέστης: Εισαγωγή, Μετάφραση και Ερμηνευτικά Σχόλια* (Στιγμή, υπό έκδοση, 2012).
37. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ ΓΙΑΝΝΗΣ, *Εθνική Οδός. Το πολιτικό ασυνείδητο της αφηγηματικής μυθοπλασίας (1830-1880)*, εκδόσεις Εστία, Αθήνα, 2009)
38. ———, *Ποιητής και το Έθνος. Ζητήματα αισθητικής και ιδεολογίας στο έργο του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη*, εκδόσεις Βιβλιόραμα, Αθήνα, 2009.
39. ΠΕΡΥΣΙΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, *Αρχαϊκή Λυρική Ποίηση* (Ανθολογία. Κείμενο, μετάφραση, ερμηνεία, υπό έκδοση).
40. ———, *Ηθικές αξίες και πολιτική συμπεριφορά στην Αρχαία Ελλάδα* (Μετάφραση, εκδόσεις Καρδαμίτσα Αθήνα 2010).

41. ———, *Μονόφυλλο Α (Ποιήματα)*, Ιωάννινα 2010.
42. ΡΑΪΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, *Χειρόγραφα και 'σκιές' χειρογράφων από το Ανατολικό Ζαγόρι*, Ιωάννινα 2006, σελ. I-X + 70 (18 φωτ.).
43. ———, *Σενέκα Φαίδρα. Εισαγωγή, Κριτική έκδοση, Μετάφραση, Ερμηνευτική ανάλυση*, Ιωάννινα 2010 (Carpe Diem), σελ. 408.
44. ———, *Μονή Βουτσάς. Ιστορία και παράδοση* (υπό έκδοση, περίπου 180 σελ.).
45. ———, *Φιλοστράτεια Γ'. Έρευνες στη χειρόγραφη παράδοση των φιλοστράτειων Επιστολών* (υπό έκδοση), σελ. περίπου 250.
46. ———, *Μελέτες για το αρχαίο Μυθιστόρημα* (υπό έκδοση), περ. 100 σελ.
47. ———, (επιμελ. έκδ.) *Βελλά. Επιστημονική Επετηρίδα της ΑΕΑ Βελλάς*, τόμος Ε' (2010).
48. ———, (επιμελ. έκδ.) *Βελλά. Επιστημονική Επετηρίδα της ΑΕΑ Βελλάς*, τόμος ΣΤ' (2011, υπό εκτύπωση).
49. ———, (επιμελ. έκδ.) *ΔΩΔΩΝΗ. Φιλολογία: Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Παν/μίου Ιωαννίνων*, τ. 38 και 39, Ιωάννινα (υπό εκτύπωση).
50. ———, Επιμέλεια της έκδοσης του *Βιβλίου περιλήψεων του Διεθνούς Συμποσίου για την Εκατονταετηρίδα της Σχολής Βελλάς*, Ιωάννινα 2011.
51. ΧΟΥΛΙΑΡΑ-ΡΑΪΟΥ ΕΛΕΝΗ, *Ίοβόλοι σκορπίοι: Μαγικοί πάπυροι και άλλες μαρτυρίες*, Ιωάννινα 2008, *ΕΕΦΣΙ "Δωδώνη"*, παράρτημα 81, σσ. 1-190 + 6 φωτ. + Addenda – Corrigenda.
52. ———, *Η αλιεία στην Αίγυπτο υπό το φως των ελληνικών παπύρων. Μέρος Β' τόμ. Ι: Ειδική Ονοματολογία ιχθύων και ενύδρων*, Ιωάννινα 2011, *ΕΕΦΣΙ "Δωδώνη"*, παράρτημα αριθμ.82, σσ. 346.
53. ———, (επιμελ. έκδ.) *Βελλά. Επιστημονική Επετηρίδα της ΑΕΑ Βελλάς*, τόμος Ε' (2009).
54. ———, (επιμελ. έκδ.) *Βελλά. Επιστημονική Επετηρίδα της ΑΕΑ Βελλάς*, τόμος ΣΤ' (2011, υπό εκτύπωση).
55. ———, Επιμέλεια της έκδοσης του βιβλίου περιλήψεων του Διεθνούς Συμποσίου για την Εκατονταετηρίδα της Σχολής Βελλάς, Ιωάννινα.

ΑΡΘΡΑ¹

1. ΑΛΕΞΑΚΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, "A Methodological Exercise: An Approach to the Issue of the Authenticity of the *Testamentum ad cives* (CPG 3751), attributed to Epiphanius of Salamis", *BYZANTION* 79 (2009) σελ. 9-19
2. ———, "Two Verses of Ovid Liberally Translated by Agathias of Myrina (Metamorphoses 8.877-878 and Historiae 2.3.7)", *Byzantinische Zeitschrift* 101.2 (2008), σελ. 609-616.
3. ———, "Official and Unofficial Contacts between Rome and Constantinople before the Council of Lyons (1274)", *Annuaire Historiae Conciliorum* 39/1 (2007) σελ. 99-125.

¹ Υπό τον γενικό τίτλο "Άρθρα" περιλαμβάνονται άρθρα που δημοσιεύτηκαν σε επιστημονικά περιοδικά, Πρακτικά Συνεδρίων, συλλογικούς τόμους κ. ά.

4. ———, Λήμμα για τον τόμο *The Classical Tradition* (εκδ. A. Grafton, G. Most, S. Settis), Cambridge MA, Harvard Univ. Press, 2010, σελ. 47-48
5. ———, “A Meeting of Hypatia of Alexandria with St. Febronia of Nisibis in the Life of Sts. David, Symeon and George of Lesbos”, στον τόμο: D. Sullivan, E. Fisher, and S. Papaioannou (eds.), *Byzantine Religious Culture: Studies in Honor of Alice-Mary Talbot* (Leiden and Boston: Brill, 2011), 19-30.
6. ———, Σε συνεργασία με τον Καθηγ. Γ. Μαυρομάτη): «Τα ACTA της Μονής Βαζελώνος στα κατάλοιπα του Ν. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ και οι προοπτικές για μια νέα έκδοσή τους». στον τόμο S. Kotzabassi, G. Mavromatis (εκδ.) *Realia Byzantina*, (Berlin, De Gruyter, 2009), σελ. 151-166.
7. ———, “Μορφολογικές παρατηρήσεις στην *Εύχη Μυστική, δι’ ἧς ἐπικαλεῖται τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ὁ αὐτὸ προορῶν* τοῦ Συμεῶν τοῦ Νέου Θεολόγου”, στον τόμο Α. Μαρκοπουλος (εκδ.) *Ἡ Ποίηση του Συμεῶν του Νέου Θεολόγου* (Αθήνα, Εκδόσεις ΚΑΝΑΚΗ, 2008), σελ. 37-60.
8. ———, “Some Remarks on Dogmatic Florilegia, based mainly on the Florilegia of the Early Ninth Century”, στο P. van Deun and C. Macè (eds.), *Encyclopaedic Trends in Byzantium?* [Orientalia Lovaniensia Analecta 212], (Louvain, Peeters, 2011), 45-55.
9. ———, «Βίος και Πολιτεία της Αγίας και Ἐνδοξης Θαυματουργῆς Αυτοκράτειρας Θεοφανώς (BHG 1794)», Εισαγωγή, μετάφραση στα Νέα Ελληνικά και σχόλια, (σε συνεργασία με τους μεταπτυχιακούς μου φοιτητές Δ. Γκατζόγια, Ε. Ζαραβέλα, Α. Ραπτη, Δ. Ραπτη και Ν. Σκουμπο), *ΕΠΕΤΗΡΙΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΒΕΛΛΑΣ* 4, (Ιωάννινα, 2007), σελ. 147-227.
10. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ, «Ο Ἐρμιππος της αράτειας παράδοσης: ένα γραμματολογικό ζητούμενο», *Ελληνικά* 57:2 (2007) 237-260.
11. ———, «Aratus Arabus: Τα Φαινόμενα στον αραβικό κόσμο», *Δωδώνη (Φιλολογία)* 36-37 (2007-2008) 105-141.
12. ———, “Hesychiana δ 1622, θ 638, ν 447 L.”, *RhM* 152:1 (2009) 96-101.
13. ———, «Αχιλλεύς ο Ψευδο-Τάτιος», *Ελληνικά* 59: 1 (2009) 59-87.
14. ———, “«Hesychiana desperata» (?): β 222, ε 7694 L.”, *Eikasmos* 20 (2009) 293-300.
15. ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ ΑΘΗΝΑ, «Militant intellectuals against the literary establishment: parallels between Giorgos Kotzioulas and Giannis Skarimbas (1930-1951)», *Kampos: Cambridge Papers in Modern Greek*, τεύχος 16, 2008, σ. 45-75.
16. ———, «Η “ποίηση δωματίου” του Χρίστου Λάσκαρη», *Νέα Εστία*, τόμος 163, τεύχος 1812, Ιούνιος 2008, σ. 1105-1132.
17. ———, «Ο Νίκος Λάζαρης ως ποιητής και κριτικός», *Νέα Εστία*, τόμος 167, τεύχος 1834, Ιούνιος 2010, σ. 1201-1229.
18. ———, «Ο Ναπολέον Λαπαθιώτης και η τέχνη της παρωδίας», *Νέα Εστία*, τόμος 169, τεύχος 1841, Φεβρουάριος 2011.

19. ———, «Γιάννης Ρίτσος, *Αργά, πολύ αργά μέσα στη νύχτα*, Οδυσσεύς Ελύτης, *Τα ελεγεία της Οξώπετρας*: δυο διασταυρούμενες “μελέτες θανάτου”, *Διεθνές Συνέδριο. Ο ποιητής και ο πολίτης Γιάννης Ρίτσος. Οι εισηγήσεις*, επιμέλεια Αικατερίνη Μακρυνικόλα - Στρατής Μπουρνάζος, Μουσείο Μπενάκη-εκδόσεις Κέδρος, Αθήνα 2008, σ. 178-190.
20. ———, «"...χωρίς μουσική /να χορέψω προστάξεις": ο ανατρεπτικός διάλογος της Μαρίας Κυρτζάκη με την παραδοσιακή μετρική». *Λόγος γυναικών. Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου*, Κομοτηνή 26-28 Μαΐου 2006, Ε.Λ.Ι.Α, Αθήνα 2008, 213-226.
21. ———, «Από τον ιστορικό στο γλωσσικό υλισμό. Ο Τέρρυ Ήγκλετον για την τέχνη της ποίησης», *Τέρρυ Ήγκλετον. Κείμενα για τη ζωή, την ποίηση, την πολιτική*, επιμέλεια Ρένα Δούρου, Το πέρασμα 2009, σ. 155-162. [Στον ίδιο τόμο περιλαμβάνεται και μετάφρασή μου της διάλεξης που έκανε ο Ήγκλετον στα Ιωάννινα τον Νοέμβριο του 2008 με θέμα «Τι είναι η ποίηση;», σ. 163-179].
22. ———, «Ο “χωριάτης ποιητής” και ο “λόρδος του στίχου”. Από τον κριτικό έλεγχο στη δημιουργική επίδραση. (Γιώργος Κοτζιούλας και Άγγελος Σικελιανός)», *Ευτυχισμός. Τιμή στον Ερατοσθένη Γ. Καψωμένο*, επιμέλεια Γεωργία Λαδογιάννη, Απόστολος Μπενάτσης, Κλεονίκη Νικολουδάκη, Ιωάννινα 2010, σ. 37-48.
23. ΓΚΑΡΤΖΙΟΥ-ΤΑΤΤΗ ΑΡΙΑΔΝΗ, «Θυσία και όρκοι ειρήνης μεταξύ Σπάρτης και Αθήνας: Αριστοφάνη *Λυσιστράτη* στ. 175- 252», στο Ν. Birgalias, Κ. Burazelis, Ρ. Cardledge, *The Contribution of Ancient Sparta to Political Thought and Practice*, εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2007, 225-241 .
24. ———, «Οδυσσεύς θεατής, αθλητής και αφηγητής άθλων», στο Μ. Παϊζη-Αποστολοπούλου, Α. Ρεγκάκος, Χρ. Τσαγγάλης, *Άθλα και έπαθλα στα ομηρικά έπη. Από τα πρακτικά του Ι΄ Συνεδρίου για την Οδύσεια (15-19 Σεπτεμβρίου 2004)*, Ιθάκη 2007, 157-178.
25. ———, «Blindness as Punishment», στο Menelaos Christopoulos, Efimia D. Karakantza, Olga Levaniouk, *Light and Darkness in Ancient Greek and Roman Mythology and Religion*, Lanham 2010, 181-190.
26. ———, «Prophecy and Time in the *Odyssey*», *QUCC*, 2010, 155-172.
27. ———, «Jean-Pierre Vernant. Πνευματικές καταβολές και τομές στη μελέτη του αρχαίου Ελληνικού πολιτισμού», στο *Jean-Pierre Vernant, ανήρ παιδεία κεκοσμημένος*, επιμ. Στέλλα Γεωργούδη, Χρήστος Λούκος, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2010, 11-19.
28. ———, «Οι δεκαέξι γυναίκες της Ήλιδας», στο Ν. Birgalias, Κ. Burazelis, Ρ. Cartledge, Α. Gartziou-Tatti, *Πόλεμος, Ειρήνη και Πανελλήνιοι Αγώνες. Αρχαία Ολυμπία-Πύργος, 26 Ιουνίου-3 Ιουλίου 2005*, Αθήνα (υπό δημοσίευση).
29. ———, «Rings and Necklaces: Myths of Value and Power», στο *Νόμισμα/Κόσμημα. Χρήσεις- Διαδράσεις-Συμβολισμοί από την αρχαιότητα έως σήμερα, Kerma 2* (υπό έκδοση).
30. ———, «Χώρος και χρόνος της μνηστηροφονίας» (υπό έκδοση).

31. ΓΚΑΣΤΗ ΕΛΕΝΗ, ν αποσπασμάτων του Αρχίλοχου», *Μέντορας* 10 (2007), σσ. 113-122 (στον διαδικτυακό τόπο: http://www.pi-schools.gr/download/publications/mentor/mentor_10.zip)
32. ———, «Οι πολλαπλές μεταφράσεις στο Ανθολόγιο Αρχαϊκής Λυρικής Ποίησης Β' Ενιαίου Λυκείου: Διδακτική Πρόταση. Μίμνερμος απόσπ. υπ' αριθ. 11 (D2, 2W)», *Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων* 11 (2006), σσ. 63-67 (στον διαδικτυακό τόπο: <http://www.pi-schools.gr/download/publications/epitheorisi/teyxos11/f7.pdf>).
33. ———, «Μακρόβιος *Saturnalia* 5.15.1-5.16.5' Συγκριτική εξέταση της καταλογικής τεχνικής Ομήρου-Βιργιλίου», *Δωδώνη: Φιλολογία* 35 (2006), σσ. 35-46.
34. ———, «Narratological aspects of Vergil's *Aeneid* 2.1-13», *Acta Classica* 49 (2006), σσ. 113-120.
35. ———, «Three notes on Virgil *Aeneid* II», *PCPS* 52 (2006), σσ. 128-133.
36. ———, «*Divum Inclementia* in Vergil, *Aeneid* 2.602», *CQ* 56 (2006), σσ. 629-630.
37. ———, «*Ilias Latina* 7 *protulerant*: Ένας όρος μεταφραστικής ποιητικής», *Ελληνικά* 57.1 (2007), σσ. 165-168.
38. ———, «*Ilias Latina* 161-251: Παρατηρήσεις στην καταλογική τεχνική του μεταφραστή», *Ελληνικά* 58.1 (2008), σσ. 7-26.
39. ———, «Αισχύλου *Αγαμέμνων* 782-974: Η ποιητική της δείξεως», *Πρακτικά του 8^{ου} Συνεδρίου Γλωσσολογίας 2009* (σε ηλεκτρονική μορφή) στο διαδικτυακό τόπο: http://www.linguist-uoi.gr/cd_web/case2.html
40. ———, «Αισχύλου *Αγαμέμνων* 503-538: Η ποιητική του χώρου», υπό δημοσίευση *Δωδώνη: Φιλολογία* 36 (2007-2008).
41. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ ΣΩΤΗΡΟΥΛΑ, “The Light Imagery of Divine Manifestation in Homer” στο συλλογικό τόμο *Light and Darkness in Ancient Greek Myth and Religion*, edited by M. Christopoulos, Efimia D. Karakantza, Olga Levaniouk, Lexington Books 2010, Series Editor: Gregory Nagy, σσ. 91-109.
42. ———, “ Η ‘πολιτική μυθολογία’ του Στησίχορου για τη Σπάρτη», στα *Πρακτικά του συνεδρίου με θέμα: Η συμβολή της αρχαίας Σπάρτης στην πολιτική σκέψη και πρακτική (The Contribution of Ancient Sparta to Political Thought and Practice* ed. N. Birgalias, K. Buraselis, P. Cartledge, Athens 2007), σσ. 203-27.
43. ———, «Η *Έλενη* του Γιάννη Ρίτσου και η ‘Τρίτη ραψωδία’ της *Ύλιάδος*» (υπό δημοσίευση στη *Δωδώνη (Φιλολογία)*)
44. ———, «Μύθοι και λατρείες στην αρχαία Σπάρτη», στην *Ιστορία των Ελλήνων*, τόμ. 3 (Κλασικοί χρόνοι), Εκδόσεις Δομή, σσ. 584-87.
45. ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ, « La nourriture et les repas dans les Papyri Graecae Magicae », *Food and History*, 6, 2 (2008), σελ. 57-72.
46. ———, « Sous le regard de λύχνος. Lampes et dieux dans une “invocation apollinienne” » (*PGM* I, 262-347), *Mythos. Rivista di Storia delle Religioni*, 2 (2008), σελ. 61-76.

47. ———, « Φλόγες του έρωτα: Έρωσ και λαμπαδηδρομίες στην αρχαία Αθήνα », *Métis* n. s. 8 (2010), σελ. 309-337.
48. ———, « Des sacrifices qui donnent des ailes: PGM XII, 15-95 in *Nourrir les dieux ? Sacrifice et représentation du divin*, *Kernos Supplément* 26 (2011), σελ. 145-159.
49. ———, « Prescriptions sacrificielles dans les papyri magiques » στο V. Mehl - P. Brulé (εκδ.), *Le sacrifice antique. Vestiges, procédures et stratégies*, Rennes, 2008, σελ. 187-203.
50. ———, « Magic Lamps, Luminous Dreams. Lamps in PGM Recipes », στο M. Christopoulos, E. D. Karakantza & O. Levaniouk (εκδ.), *Light and Darkness in Ancient Greek Myth and Religion*, Lanham, 2010, σελ. 276-294
51. ———, Χύτραις □δρύεσθαι: η χύτρα και η νέα αρχή στην αρχαία Ελλάδα/« The “Founding Pots”: the pot in new beginnings in ancient Greece », Ph. Giannisi, Z. Kotionis (εκδ.), *Κιβωτός: παλαιοί σπόροι για νέες καλλιέργειες / The Ark. Old Seeds for New Cultures*, 12th International architecture exhibition. La Biennale di Venezia, August 29-November 21. 2010. Greek participation, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, σελ. 304-313.
52. ———, « Οι τρίοδοι ως χώρος συμποσίου στην αρχαία Ελλάδα », *Ουτοπία* 91/ Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2010, σελ. 179-190.
53. ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥΛΑ, «Η ερμηνεία της αύξησης της δύναμης του Έλληνικοῦ στον Ηρόδοτο (1.56-8) και στον Θουκυδίδη (1.3): σύμπτωση ή επίδραση;», *Ελληνικά* 58,2 (2008) 201-236.
54. ———, «Πολιτική προπαγάνδα και αφηγηματική τεχνική στην □στορίην του Ηροδότου: η γενεαλογία του βασιλιά της Σπάρτης Δημάρατου», *Δωδώνη: Φιλολογία*» 36-37 (2007-8) 159-187.
55. ———, «Généalogie et historiographie: une réécriture de la généalogie des rois de Sparte. Le cas de Démarate chez Hérodote», *Kernos* 20 (2007) 189-204.
56. ΚΑΓΙΑΛΗΣ ΤΑΚΗΣ, «Οι επικίνδυνοι: Μια παραβολή». Στον τόμο *Θεωρία, Λογοτεχνία, Αριστερά*, επιμ. Κ. Βούλγαρης, Αθήνα, Το πέρασμα, 2008, σσ. 60-66.
57. ———, «Η Μοντέρνα Ποίηση και η “Γενιά του ‘30”». Στο *Ελληνική Λογοτεχνία. 19ος και 20ός αιώνας*. Εγχειρίδιο μελέτης για τη Θ.Ε. ΕΛΠ 30 - Νεοελληνική Φιλολογία. Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, 2008.
58. *ζωή, την ποίηση, την πολιτική*, επιμ. Ρ. Δούρου, Αθήνα, Το πέρασμα, 2009.
59. ———, «World Literature” and the Isolation of ODL Literary Studies». *Teaching Literature at a Distance: Open, Online and Blended Learning*. Edited by Takis Kayalis and Anastasia Natsina. London: Continuum, 2010, σσ. 53-64.
60. ———, (co-author, with Anastasia Natsina) “From Virtuality to Actuality: Representations and Enactments of Critical Theory on the World Wide Web”. *Teaching Literature at a Distance: Open, Online and Blended*

- Learning*. Edited by Takis Kayalis and Anastasia Natsina. London: Continuum, 2010, σσ. 163-170.
61. ———, "Παγκόσμια λογοτεχνία: Τι είναι και σε τι χρησιμεύει (σήμερα)", περ. *Αξιολογικά*, υπό δημοσίευση (2011).
 62. ΚΑΛΤΣΟΓΙΑΝΝΗ ΕΛΕΝΗ, «Δύο άγνωστα αποσπάσματα του δευτέρου *Αποδεικτικού Λόγου* του Γρηγορίου Παλαμά *Περί της εκπορεύσεως του αγίου πνεύματος* (cod. Vind. Theol. gr. 78)», *Ελληνικά* 59/1 (2009) 89-100.
 63. ———, «Die Lobrede des Matthaios von Ephesos auf Andronikos II. Palaiologos», *JÖB* 59 (2009 [2010]) 107-126.
 64. ———, «A byzantine metrical *ecphrasis* of Spring: on Arsenios' *Verses on the Holy Sunday*», *Medioevo Greco* 10 (2010) 63-78.
 65. ———, «Zur Entstehung der Rede des Manuel II. Palaiologos auf die Heilige Maria von Ägypten [BHG 1044c]», *Παρεκβολαί* 1 (2011) 37-59 (ηλεκτρονικά προσβάσιμο στη διεύθυνση: <http://ejournals.lib.auth.gr/parekbolai>).
 66. ———, «Τα αγιολογικά έργα του Ιωάννη Ζωναρά και η *Επιτομή Ιστοριών*», στο: Μαρία Τζιάτζη-Παπαγιάννη – Γ. Παπαγιάννης, *Πρακτικά της Ζ' Συνάντησης Βυζαντινολόγων Ελλάδος και Κύπρου (Κομοτηνή, 20-23 Σεπτεμβρίου 2007)*, Κομοτηνή 2011, 224-226.
 67. ———, «Theodoros Metochites and his *Logos* on the Archangel Michael», στο: *Proceedings of the 22nd International Congress of Byzantine Studies (Sofia, 22-27 August 2011)*, Sofia 2011, vol. III (Abstracts of free communications), 158-159.
 68. ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, «The (Singing) Game is not Afoot – Calpurnius Siculus' Sixth Eclogue», *TCS* 2, 2010, 175-206.
 69. ———, «Generic Consciousness and Diction in Ovid: a Reading of *Amores* 3.1», *RFIC* 138, 2010, 128-42.
 70. ΚΑΡΓΙΩΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, « Η γλώσσα της παγκόσμιας λογοτεχνίας », υπό δημοσίευση στα *Διακείμενα / Intertextes* 13 (2011).
 71. ———, « Traduction et canon littéraire : remarques sur la formation du concept de l' 'histoire littéraire' à l'étranger », *Διακείμενα / Intertextes* (Θεσσαλονίκη) 10 (2008), σσ. 161-172.
 72. ———, « Quid *minor* in litteris ? Politiques de représentation, entre théorie et histoire », *Littérature* (Paris), 146 (juin 2007), pp. 104-122.
 73. ———, « Tradition, Discipline, Literary History », *Arts and Humanities in Higher Education* (London), vol 6 (2) (June 2007), pp. 153-167.
 74. ———, « Το περιοδικό *Αντί* ως αισθητική πρόταση », υπό δημοσίευση στη *Νέα Εστία*, Νοέμβριος 2011
 75. ———, « Ποίηση και πράξη: *Αίμος: Ανθολογία Βαλκανικής Ποίησης* », *Μετάφραση* (Αθήνα), '06-'07 (Ιανουάριος 2008), σσ. 314-327.
 76. ———, « Ο Καζαντζάκης, ο Martinů και το μυθιστόρημα μιας όπερας », *Αντί* (Αθήνα) 911-912, 4-1-2008, αφιέρωμα στον Νίκο Καζαντζάκη, σσ. 46-51.

77. ———, « ‘...και σαν κάτι να λέη, σαν κάτι να θέλη να πη’: Περί γραφής αυτοματισμός », *Αντί* (Αθήνα) 900-901, 27-7-2007, αφιέρωμα στον Νίκο Εγγονόπουλο, σσ. 63-67.
78. ———, « De la distinction entre fable et sujet chez les formalistes russes », υπό δημοσίευση στα πρακτικά του συνεδρίου *Mythes, littératures, cultures : quelles méthodes pour comparer les (re)configurations des mythes gréco-romains ?* Université de Lausanne, 29-30.04.2010 (υπό δημοσίευση).
79. ———, « Je viens du sud », στο *D’une frontière à l’autre : mouvements de fuites, mouvements discontinus dans le monde néo-hellénique. Présences néo-helléniques dans les pays francophones, ici-maintenant et ailleurs*. Actes du XXe colloque international des néo-hellénistes des Universités francophones, Université Charles de Gaulle –Lille III, 24-26 mai 2007, Εκδ. Γαβριηλίδη - Presses Universitaires du Septentrion, Lille, 2009, pp. 409-418.
80. ———, « On the Particularities of the Greek Avant-Garde », υπό δημοσίευση στον τόμο *Internationality and Internationalism in the European Avant-garde in the First Half of the Twentieth Century*, επιμ. Huber Van Den Berg και Lidia Gluchowska, Groningen Studies in Cultural Change, Peeters, Leuven (υπό δημοσίευση).
81. ———, « Where Are Literary Studies Heading for in a European Context? The Case of France and Greece », υπό δημοσίευση στον τόμο *Kollektives Subjekt / Sujet Collectif*, επιμ. Sylvain Briens και Thomas Mohnike, Freiburg (υπό δημοσίευση).
82. ———, « Γαλλική », στο Β. Βασιλειάδης και Τ. Καγιαλής (επιμ.), *Γνώριμος και Ξένος: Η Νεοελληνική Λογοτεχνία σε Άλλες Γλώσσες*. Θεσσαλονίκη, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, σσ. 23-33 (υπό δημοσίευση).
83. ———, « Το επείγον της θεωρίας », στον τόμο Κώστας Βούλγαρης (επιμ.), *Θεωρία-Λογοτεχνία-Αριστερά, Το Πέρασμα*, Αθήνα, 2008, σσ. 45-51.
84. Liatsi Maria, “Genetik und Ethik bei Aristoteles. Zur physischen Prädisposition der ethischen Tugend”, *Zeitschrift für philosophische Forschung* 60, 2006, 394-411.
85. ———, “Philia bei Aristoteles: Ethische Tugend oder äusseres Gut?”, in: J. Althoff (ed.), *Philosophie und Dichtung im antiken Griechenland* (Philosophie der Antike, Bd. 23), Stuttgart 2007, 121-130.
86. ———, “Das Handlungsmuster des antiken griechischen Liebesromans und sein Fortleben in der modernen erotischen Trivialliteratur, der *Soap Opera* und der Regenbogenpresse”, in: M. Korenjak, S. Tilg (eds.), *Pontes IV: Die Antike in der Alltagskultur der Gegenwart* (Comparanda 9), Innsbruck/Wien/Bozen 2007, 155-167.
87. ———, “Der Begriff des Konsenses. Herkunft und Bedeutung eines Argumentationsmittels, in: K.-M. Hingst, M. Liatsi (eds.), *Pragmata*. Festschrift für Klaus Oehler, Tübingen 2008, 306-316.
88. ———, “Aspekte der *Megalopsychia* bei Aristoteles (EN IV 3)”, *Rheinisches Museum* 154, 2011, 43-60.

89. ———, “Platons Theorie der Zeichen in der *Politeia* auf dem Weg zur Semiotik im 7. *Brief*”, in: Noburu Notomi, Luc Brisson (eds.), *The Selected Papers of the IX Symposium Platonicum, Tokyo 1st– 7th August 2010*, Sankt Augustin 2013 (in print).
90. ———, “Über ein Unvollständigkeitsproblem in der Bestimmung des Verhältnisses von Leib und Seele in der Naturphilosophie des Aristoteles, aufgezeigt an *De generatione animalium* IV+V”, in: Cristina Cerami (ed.), *Nature et Sagesse. Les rapports entre physique et metaphysique dans la tradition aristotelicienne. Festschrift en l’ honneur de Pierre Pellegrin*, Paris 2011 (in print).
91. ΜΑΣΤΡΟΠΑΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ, στο βιβλίο Μαστροπαύλου, Μ., Κατσικά, Κ., Παπαδοπούλου, Δ. & Τσιμπλή, Ι.Μ. (2010). Δείκτες υπόταξης στην ΕΓΔ: Σύνδεσμοι και συμπληρωματικοί δείκτες. Στο Βογινδρούκας, Ι., Οκαλίδου, Α. & Σταυρακάκη, Σ. (Επιμ.). *Αναπτυξιακές Γλωσσικές Διαταραχές: Από τη βασική έρευνα στην κλινική πράξη* (σελ. 119-174). Εκδόσεις Επίκεντρο.
92. ———, Μαστροπαύλου, Μ., Παπαδοπούλου, Δ. & Ιάνθη Μαρία Τσιμπλή (2007). Η μελέτη της γλωσσικής επεξεργασίας γραπτού λόγου σε παιδιά με αναγνωστικές δυσκολίες. Άρθρο στο: Βλασσοπούλου, Μ., Γιαννετοπούλου, Α., Διαμαντή, Μ., Κιρπότην, Λ., Λεβαντή, Ε., Λευθήρη, Κ. & Γ. Σακελλαρίου (Επιμ.), *Γλωσσικές Δυσκολίες και Γραπτός Λόγος στο Πλαίσιο της Σχολικής Μάθησης* (σελ. 281-291). Εκδόσεις Γρηγόρη.
93. ———, Τσιμπλή, Ι. Μ. & Μ. Μαστροπαύλου (2007). Feature Interpretability in L2 Acquisition and SLI: Greek Clitics and Determiners [Η ερμηνευσιμότητα των χαρακτηριστικών στην κατάκτηση δεύτερης γλώσσας και την Ειδική Γλωσσική Διαταραχή: Κλιτικά και άρθρα της Ελληνικής]. Στο: H. Goodluck, J. Liceras & H. Zobl (Επιμ.). *The Role of Formal Features in Second Language Acquisition* (σελ.143-183). Routledge.
94. ———, Mastropavlou, M. & Tsimpli, I.M. (2011). The role of suffixes in grammatical gender assignment in Modern Greek: A psycholinguistic study. *Journal of Greek Linguistics* 11, 27-55 (doi: 10.1163/156658411X563685).
95. ———, Mastropavlou, M. & Tsimpli, I.M. (2011). Complemrentizers and subordination in typical language acquisition and SLI. *Lingua* 121, 442-462, doi:10.1016/j.lingua.2010.10.009.
96. ———, Mastropavlou, M. (2010). Morphophonological salience as a compensatory means for deficits in the acquisition of past tense in SLI. *Journal of Communication Disorders* 43, 175-198 (doi:10.1016/j.jcomdis.2009.12.005).
97. ———, Mastropavlou, M., Petinou, K. & Tsimpli, I.M. (to appear). The role of morpho-phonological salience in tense marking: a comparison between Greek and Cypriot-Greek SLI children. *Πρακτικά του 19^{ου} Διεθνούς Συμποσίου Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*.
98. ———, Τσιμπλή, Ι.Μ., Παπαδοπούλου, Δ., Κατσικά, Κ., Μαστροπαύλου, Μ. & Μυλωνάκη, Α. (2008). Production of motion verbs: Evidence from L1

- and L2 Greek. [Παραγωγή ρημάτων κίνησης: Ευρήματα από τα Ελληνικά ως πρώτη και ως δεύτερη γλώσσα.] *Πρακτικά 8^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας*.
99. ———, Παπαδοπούλου, Δ., Rothweiler, M., Τσιμπλή, Ι.Μ., Chilla, S., Fox-Boyer, A., Κατσικά, Κ., Μαστροπαύλου, Μ., Μυλωνάκι, Α. & N. Stahl. (2008). Motion verbs in Greek and German: Evidence from typically developing and SLI children. [Ρήματα κίνησης σε Ελληνικά και Γερμανικά: Ευρήματα από παιδιά τυπικής ανάπτυξης και παιδιά με ΕΓΔ.] *Πρακτικά του 18^{ου} Διεθνούς Συμποσίου Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*.
 100. ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, Ο Κρητικός Πόλεμος (1645-1669) σε ελληνικά κείμενα του 17ου αιώνα, στον τόμο «Ο Κρητικός Πόλεμος. Από τη ιστορία στη λογοτεχνία», Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών, Ηράκλειο 2008, σσ. 21-34.
 101. ———, Μοναστηριακές και εκκλησιαστικές βιβλιοθήκες στην Κρήτη του 16ου και 17ου αιώνα, στον τόμο «Παιδεία και Πολιτισμός στην Κρήτη, Βυζάντιο – Βενετοκρατία», *Μελέτες αφιερωμένες στον Θεοχάρη Δετοράκη*, Ηράκλειο 2008, σσ. 277-287.
 102. ———, «Rileggendo i versi autobiografici dell’Erotokritos, Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου «I Greci durante la venetocrazia: Uomini, spazio, idee (XIII-XVIII sec.) Venezia 3-7 dicembre 2007, Venezia 2009, 667-673.
 103. ———, (σε συνεργασία με τον Αλέξανδρο Αλεξάκη) Τα acta της μονής Βαζελώνος στα κατάλοιπα του Ν.Μ.Παναγιωτάκη και οι προοπτικές για μια νέα έκδοση, στον τόμο Sofia Kotzabassi, Giannis Mavromatis (εκδ.), *Realia Byzantina*, Βερολίνο (De Gruyter) 2009, σσ. 151- 166.
 104. ———, Η λογοτεχνία, στον τόμο *Βενετοκρατούμενη Ελλάδα: Προσεγγίζοντας την ιστορία της*, επιστημονική διεύθυνση Χρύσα Μαλτέζου, Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας, Βιβλιοθήκη αρ. 30, Αθήνα -Βενετία 2010, τ. Α’, σ. 651-674.
 105. ΜΠΑΛΤΑΤΖΑΝΗ ΜΑΡΙΑ, (υπό εκτύπωση) ‘Focus in Greek wh-questions’. Κεφάλαιο στο βιβλίο *Information Structure: Contrasts and Positions*, A. Neeleman and I. Kucerova (eds.), CUP. Σε συνεργασία με τη Θ. Αλεξοπούλου, <http://people.pwf.cam.ac.uk/ta259>, University of Cambridge.
 106. ———, (υπό έκδοση) ‘The acoustics of high-vowel loss in a Northern Greek dialect and typological implications.’ (Η ακουστική της αποβολής υψηλών φωνηέντων σε μια ΒΕ διάλεκτο και οι τυπολογικές της συνέπειες.) Κεφάλαιο στο βιβλίο ‘*Consonant Clusters and Structural Complexity*’, P. Hoole, L. Bombien, M. Poupplier, Ch. Mooshammer, and B. Kühnert (eds.), Interface Explorations series, de Gruyter. Σε συνεργασία με τη Ν. Τοπιντζή, <http://users.auth.gr/~topintzi>.
 107. ———, (2007) ‘Intonation of polar questions and the location of nuclear stress in Greek.’ (Ο επιτονισμός των ερωτήσεων ολικής άγνοιας στα Ελληνικά και η θέση του πυρήνα.) Κεφάλαιο στο βιβλίο *Tones and Tunes*,

- Volume II, Experimental Studies in Word and Sentence Prosody* (Τόνοι και μελωδίες, Τόμος II, Πειραματικές Μελέτες για τη λεξική και την προτασιακή προσωδία), Carlos Gussenhoven & Tomas Riad (επιμ.), Mouton de Gruyter, Βερολίνο, σελ. 387-405.
108. ———, (2010) ‘The phonetic realization of stressed vowels in the dialect of Kato Pedina in Ioannina.’ (Φωνητική πραγμάτωση των τονισμένων φωνηέντων στη διάλεκτο των Κάτω Πεδινών στα Ιωάννινα.) *Studies in Modern Greek Dialects and Linguistic Theory* (Μελέτες για τις Νεοελληνικές Διαλέκτους και τη Γλωσσολογική Θεωρία). M. Janse, B. Joseph, P. Pavlou και A. Ralli (Επιμ.). Nicosia: Kykkos Cultural Research Centre, σελ. 15–26. Σε συνεργασία με τη Θ. Χρίστου.
109. ———, (2009) ‘Acoustic characterization of the Greek [r] in clusters.’ (Τα ακουστικά χαρακτηριστικά του ελληνικού [r] σε συμπλέγματα.) Στο *Selected Papers on Theoretical and Applied Linguistics from the 18th International Symposium on Theoretical & Applied Linguistics, Volume 1*, (Επιλεγμένα Άρθρα Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας από το 18^ο Διεθνές Συμπόσιο Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας, Τόμος 1), Department of Theoretical and Applied Linguistics, Θεσσαλονίκη, 87-95.
110. ———, (2007) ‘Prosodic rhythm and the status of vowel reduction in Greek.’ (Προσωδιακός ρυθμός και φωνηεντική μείωση στα Ελληνικά.) Στο *Selected Papers on Theoretical and Applied Linguistics from the 17th International Symposium on Theoretical & Applied Linguistics, Volume 1*, (Επιλεγμένα Άρθρα Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας από το 17^ο Διεθνές Συμπόσιο Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας, Τόμος 1), Department of Theoretical and Applied Linguistics, Θεσσαλονίκη, 31-43.
111. ———, (2006α) ‘Intonation and pragmatic interpretation of negation in Greek.’ (Προσωδία και πραγματολογική ερμηνεία της άρνησης στα Ελληνικά.) *Journal of Pragmatics*, 38, Issue 10, Elsevier, p. 1658-1676.
112. ———, (2006β) ‘Focusing, prosodic phrasing, and Hiatus resolution in Greek.’ (Εμφαση, προσωδιακές φράσεις, και διόρθωση χασμωδίας στα Ελληνικά.) Κεφάλαιο στο *Laboratory Phonology 8* (Εργαστηριακή Φωνολογία 8), Luis Goldstein, Douglas Whalen, Catherine Best (eds.), Mouton de Gruyter, Berlin, 473-494.
113. ———, (υπό έκδοση) ‘On /s/-voicing in Greek.’ (Ηχηροποίηση του /s/ στα Ελληνικά.) Πρακτικά του 7ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας, Υόρκη, Ηνωμένο Βασίλειο.
114. ———, (2011) ‘The glide's big fat Greek wedding... to the palatals.’ Στο 8th Old World Conference in Phonology (OCP8), Marrakech, Morocco, 19-21 January 2011, <http://www.almoubdia.co.uk/ocp8/OCP%208-Abstract-booklet.pdf>, 136-137. Σε συνεργασία με τη Ν. Τοπιντζή, <http://users.auth.gr/~topintzi>.
115. ———, (2010) ‘The phonology and phonetics of glides in North-Western Greek Dialects.’ (Φωνολογία και φωνητική των προσεγγιστικών στις ΒΔ

- ελληνικές διαλέκτους.) Στο A. Ralli, B. Joseph, M. Janse, A. Karasimos (eds.), *Proceedings of the 4th International Conference on Modern Greek Dialects and Linguistic Theory* 2010, <http://www.philology.upatras.gr/LMGD/el/index.html>, 37-51. Σε συνεργασία με τη Ν. Τοπιντζή, <http://users.auth.gr/~topintzi>.
116. ———, (2008) ‘The realization of /t/ in the dialect of Epirus.’ (Η πραγμάτωση του /t/ στη διάλεκτο της Ηπείρου.) Πρακτικά του 8^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας, http://www.linguist-uoι.gr/cd_web/case_en.html, 30-40. Σε συνεργασία με τη Γ. Ευθυμίου.
117. ———, (2006β) ‘Characteristics of pre-nuclear pitch accents in statements and yes-no questions in Greek.’ (Χαρακτηριστικά των προπυρηνικών επιτονικών υψών σε καταφάσεις και ερωτήσεις ολικής άγνοιας στα Ελληνικά.) Ηλεκτρονικά Πρακτικά του ISCA Workshop on Experimental Linguistics, Αθήνα, http://www.phil.uoa.gr/~abotinis/Workshop_2006.pdf, 81-84.
118. ———, (2006^α) ‘Effects of stress on intonational structure in Greek.’ (Η επίδραση του δυναμικού τόνου στην επιτονική δομή στα Ελληνικά.) Πρακτικά του Speech Prosody 2006, άρθρο #156, http://www.iscaspeech.org/archive/sp2006/papers/sp06_156.pdf.
119. Α. ΜΠΕΝΑΤΣΗΣ, «Ο «Λεωνής» του Γιώργου Θεοτοκά», *Ιταλοελληνικά*, Napoli: Università degli Studi di Napoli “L’Orientale”, Dipartimento di Studi dell’ Europa Orientale, 2008, σσ. 133-146.
120. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΑΡΙΑ, «Ο ρόλος του δούλου στις κωμωδίες του Τερεντίου *Eunuchus* και *Hecyra*», *Δωδώνη: Φιλολογία* 35 (2006) 13-33.
121. ΠΑΠΑΔΟΔΗΜΑ ΕΥΣΤΑΘΙΑ, ‘The Greek/ Barbarian Interaction in Euripides’ *Andromache*, *Orestes*, and *Heracleidae*’, *Digressus* 10 (2009-2010), 1-42.
122. ———, ‘The term *dike* in Sophocles’. *C&M* 61 (2010) 5-48.
123. ———, ‘Forms and Conceptions of *dikē* in Euripides’ *Heracleidae*, *Suppliants*, and *Phoenissae*’, *Philologus* 155 (2011) 14-38.
124. ———, ‘Self-characterisation in *Rhesus* 394-424’, *SHT* 12 (2011) 1-8.
125. ———, ‘*Dikē* in Attic Tragedy: An Overview’, *Eranos* (υπό έκδοση, 2011).
126. ———, ‘Ethnic Identities in Aristophanic Comedy’, Στο *Identity and Identification in Antiquity*, επιμ. H. Ziche (Cambridge Scholars Press, υπό έκδοση, 2011).
127. ———, ‘Euripides’ *Iphigeneia among the Taurians*. The Cultural Ascendancy of Hellas?’, Στο *Epidauros Encounters: Greek Drama, Ancient Theatre and Modern Performance*, επιμ. C. Hanratty και E. Ioannidou (Parodos Verlag, Berlin, 2011).
128. ———, ‘Η τραγική Αθήνα στο πλαίσιο της εθνικής και ενδο-εθνικής διαφοροποίησης’, Στο *Θέατρο και Πόλη: Αττικό Δράμα, Αθηναϊκή Δημοκρατία και Αρχαία Ελληνική Θρησκεία*, επιμ. Α. Μαρκαντωνάτος (Δαίδαλος-Ζαχαρόπουλος, υπό έκδοση, 2011).
129. ———, ‘The Battle of Marathon in fifth-century Drama’, Σε ειδικό συλλογικό τόμο του *BICS* (υπό έκδοση, 2012).

130. ———, Λήμματα για την *Encyclopedia of Greek Tragedy*, Hanna Roisman (επιμ.): 'Foreigners', 'Ethnicity', 'Foreign Language', 'Incest', 'Eunuchs', 'Euripides and Subversiveness', 'Law', 'Justice and Injustice' (Wiley-Blackwell, υπό έκδοση, κατόπιν πρόσκλησης, 2012).
131. ΠΕΡΥΣΙΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, «Ηθικές αξίες και πολιτική συμπεριφορά σε πρώιμους διαλόγους του Πλάτωνα και τους Νόμους (ή από την παλαιά διαμάχη ανάμεσα στην ποίηση και τη φιλοσοφία)», *Αριάδνη* 12 (2006) 69-92.
132. ———, «Ίαμβος: σημασία και ετυμολογία» (*Ελληνικά* 56 (2006) 245-60)
133. ———, «Κόσμον or Κόμπον: A Note on Simonides' Elegy on Plataea, Fr. 11.23W²» (*ZPE* 157 (2006) 19-21).
134. ———, «Ιστορία ως τραγωδία, η τριλογία των Περσών: τραγωδία ως ιστορία», Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου, 10ου Σεμιναρίου του Συμβουλίου της Ευρώπης «Η Διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Πολιτισμού. Το Αρχαίο Ελληνικό Δράμα» (Λευκωσία 2007 53-79).
135. ———, «Ηθικές αξίες και πολιτική συμπεριφορά στην αρχαία ελληνική λογοτεχνία: Προβλήματα ερμηνείας και μετάφρασης της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας: Μία προσέγγιση» (*Η Διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*, επιμ. Β. Τσάφος, Αθήνα, Μεταίχμιο 2008 63-83),
136. ———, «Το θέμα της επίκλησης της Μούσας και της έμπνευσης του ποιητή: Ο *Ασκραίος* του Κωστή Παλαμά», (Πρακτικά Συνεδρίου, *Κωστής Παλαμάς, Εξήντα Χρόνια από τον θάνατό του (1943-2003)*, τόμ. Β (2006) 829-52),
137. ———, «Πρόσληψη της Αρχαίας Ελληνικής στη Νέα Ελληνική Λογοτεχνία: Μια Περιδιάβαση», (Διεθνές Συνέδριο Ελληνική Αρχαιότητα και Νεοελληνική Λογοτεχνία, Κέρκυρα 30.10-1.11.2008. Έκδοση στα Πρακτικά, επιμ. Θεοδ. Πυλαρινός, Κέρκυρα 2009, 195-216)
138. ———, «Μέγα το της θαλάσσης κράτος» (3^ο Διεθνές Συνέδριο Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας, Διεθνές Ινστιτούτο Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας, Αρχαία Ολυμπία, Πύργος 25-30 Μαΐου 2010. Υπό έκδοση στα Πρακτικά του Συνεδρίου).
139. ΠΟΛΥΜΕΡΑΚΗΣ ΦΩΤΙΟΣ, «Η κατακλείδα της *Λατινική Ιλιάδας*: σφραγίδα μεταφραστικής ή ποιητικής αυτοσυνειδησίας;», *Ελληνικά* 60 (2010) 325-341.
140. ———, «Θρησκευτικές αντιλήψεις του Δέκιμου Μάγνου Αυσόνιου: χριστιανός ή εθνικός;», *Mediterranean Chronicle* 1 (2011) 45-71.
141. ———, «Πολυπολιτισμικότητα στη ρωμαϊκή Γαλατία του 4^{ου} μ.Χ. αιώνα: η μαρτυρία του Αυσόνιου», υπό έκδοση στα *Πρακτικά Η' Πανελληνίου Συνμποσίου Λατινικών Σπουδών: Πολυπολιτισμικότητα στη Ρώμη: κοινωνική και πνευματική ζωή (Κομοτηνή 2-5 Μαΐου 2007)*.
142. ΡΑΪΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, «Ο τραγικός Σενέκας», *Βελά. Επιστημονικής Επετηρίδας της Ανωτ. Εκκλ. Σχολής Βελλάς Ιωαννίνων*, τόμ. ΣΤ', Ιωάννινα (55 σελ.).

143. ———, «Ποικίλα Νεολατινικά και Τοπωνυμικά», υπό δημοσίευση στην Επιστημ. Επετ. του Τμήματος Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων «Δωδώνη».
144. ———, «Η *Cena Trimalchionis* ως νεκρικό δείπνο (υπό δημοσίευση στην Επιστημ. Επετηρίδα του Τμήματος Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων «Δωδώνη».
145. ———, “Genus Amazonium scias! Η αμαζόνια καταγωγή του Ιππόλυτου και η ‘Γεωγραφία’ της Φαίδρας του Σενέκα”, *Πρακτικά του Η’ Πανελληνίου Συνεδρίου Λατινικών Σπουδών, Κομοτηνή 2-6 Μαΐου 2006* (υπό δημοσίευση), σελ. 23.
146. ———, «Αλληγορικές Εικόνες Δαιμόνων στον Ιωάννη Χρυσόστομο και τη θύραθεν Γραμματεία», υπό δημοσίευση(2011) στα *Πρακτικά του Διεθνούς Επιστημονι-κού Συνεδρίου: “Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος: 1600 έτη (407-2007)”*, που διορ-γανώθηκε από το Α. Π. Θ., Θεσσαλονίκη 22-25 Νοεμβρίου 2007.
147. ———, Ιστορικά μνημεία, αρχεία, επιγραφές και άλλες μαρτυρίες από το Ανατολ. Ζαγόρι (υπό δημοσίευση στα Πρακτικά της διημερίδας «Ζαγόρι. Η πολιτισμική διάσταση της ανάπτυξής του», Μονοδένδρι Ζαγορίου 6 και 7 Αυγούστου 2010.
148. ———, “Οὐδὲν ὁ μάγειρος τοῦ ποιητοῦ διαφέρει. Ποίηση και σκηνοθεσία στην *Cena Trimalchionis*”, περ. 20 σελ. (υπό έκδοση).
149. ΧΟΥΛΙΑΡΑ-ΡΑΪΟΥ ΕΛΕΝΗ, «Νέες παπυρικές αναγνώσεις. Η περίπτωση του P. Vindob. G 10.728: λαγίδια ή λατίδια» *Ελληνικά* 57.1 (2007) σσ. 69-77.
150. ———, «P. Oxy. XLII 3057: Η αρχαιότερη χριστιανική παπυρική επιστολή (;)» *ΒΕΛΛΑ, Επιστημονική Επετηρίδα της ΑΕΑΒ*, Ιωάννινα 2007, σσ. 687-732.
151. ———, «Από την *adusta nota* του Προπέρτιου (III, 11, 40) στο *χάραγμα των ελληνικών παπύρων*», *Η’ Πανελλήνιο Συμπόσιο Λατινικών Σπουδών (Κομοτηνή 2-5 Μαΐου 2007)*, *Πρακτικά*, Κομοτηνή 2008, σσ. 22 (υπό εκτύπωση).

*

Επισημαίνουμε πως την τελευταία πενταετία οι εργασίες των μελών του Τμήματος δημοσιεύτηκαν (ή βρίσκονται στο στάδιο της εκτύπωσης) σε έγκυρες επιστημονικές σειρές, σε Πρακτικά Συνεδρίων, σε συλλογικούς τόμους και σε περιοδικά της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, όπως:

Annuario Historiae Conciliorum.

Arts and Humanities in Higher Education (London).

Βενετικές πηγές της Κρητικής Ιστορίας - Βικελαία Βιβλιοθήκη Ηρακλείου.

Βελλά. Επιστημονική Επετηρίδα της Ανωτ. Εκκλησ. Σχολής Βελλάς Ιωαννίνων.

Byzantine Religious Culture: Studies in Honor of Alice-Mary Talbot (Leiden and Boston).

Carpe Diem.

Δωδώνη.

Παραρτήματα Δωδώνης.
Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας,
Βιβλιοθήκη, Αθήνα – Βενετία.
Ο Κρητικός Πόλεμος. Από την ιστορία στη λογοτεχνία, Εταιρία Κρητικών
Ιστορικών Μελετών, Ηράκλειο.
«Παιδεία και Πολιτισμός στην Κρήτη, Βυζάντιο – Βενετοκρατία», Μελέτες
αφιερωμένες στον Θεοχάρη Δετοράκη, Ηράκλειο.
Encyclopaedic Trends in Byzantium? (Orientalia Lovaniensia Analecta).
Ευτυχισμός. Τιμή στον Ερατοσθένη Γ. Καψωμένο.
Food and History, Littérature (Paris).
Λόγος γυναικών.
Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου.
Πρακτικά Η' Πανελλήνιου Συμπόσιου Λατινικών Σπουδών:
Πολυπολιτισμικότητα στη Ρώμη: κοινωνική και πνευματική ζωή (Κομοτηνή
2-5 Μαΐου 2007).
Πρακτικά του 18^{ου} Διεθνούς Συμποσίου Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης
Γλωσσολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
Πρακτικά του 19^{ου} Διεθνούς Συμποσίου Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης
Γλωσσολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
Πρακτικά 8^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας.
Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου «*I Greci durante la venetocrazia:*
Uomini, spazio, idee (XIII-XVIII sec.)», Venezia.
Πρακτικά του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου: “Άγιος Ιωάννης
Χρυσόστομος: 1600 έτη (407-2007)”, Α. Π. Θ., Θεσσαλονίκη.
Πρακτικά της διημερίδας «Ζαγόρι. Η πολιτισμική διάσταση της ανάπτυξής του»,
Μονοδένδρι Ζαγορίου.
Διεθνές Συνέδριο. Ο ποιητής και ο πολίτης Γιάννης Ρίτσος, Οι εισηγήσεις.
Πονήματα: Συμβολές στην Έρευνα της Ελληνικής και Λατινικής Γραμματείας,
Ακαδημία Αθηνών.
Realia Byzantina, Βερολίνο (De Gruyter).
Subsidia Hagiographica.
Αντί.
Αξιολογικά.
BICS (= *Bulletin of the Institute of classical Studies*).
Classica et mediaevalia.
Ελληνικά.
Eranos.
Digressus.
Eikasmos.
Mediterranean Chronicle.
Philologus.
Rheinisches Museum.
Byzantinische Zeitschrift.
Byzantion.

The Classical Tradition (Berlin).
Διακείμενα / Intertextes.
SHT.
Ηπειρωτικά Γράμματα.
Kampos: Cambridge Papers in Modern Greek.
Kernos.
Kernos Supplément (Liège).
Μετάφραση.
Mythos.
Νέα Εστία.
Παρεκβολαί.
Rivista di Storia delle Religioni, Medioevo Greco.
Mètis.
TCS (= Trends in classics).
RFIC (= Rivista di filologia e di istruzione classica, Torino).
Le sacrifice antique. Vestiges, procédures et stratégies (Rennes).
Light and Darkness in Ancient Greek Myth and Religion (Lanham), Series
 Editor: Gregory Nagy.
Τέρρυ Ηγκλετον. Κείμενα για τη ζωή, την ποίηση, την πολιτική.
*Mythes, littératures, cultures : quelles méthodes pour comparer les
 (re)configurations des mythes gréco-romains ? Πρακτικά του συνεδρίου,
 Université de Lausanne*.
*D'une frontière à l'autre : mouvements de fuites, mouvements discontinus dans
 le monde néo-hellénique. Présences néo-helléniques dans les pays
 francophones, ici-maintenant et ailleurs. Actes du XXe colloque
 international des néo-hellénistes des Universités francophones, Université
 Charles de Gaulle–Lille III*.
*Internationality and Internationalism in the European Avant-garde in the First
 Half of the Twentieth Century, Groningen Studies in Cultural Change,
 Peeters, Leuven*.
Kollektives Subjekt / Sujet Collectif, Freiburg.
*Ιστορία της Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας, τόμος Β': Από τις αρχές του 18^{ου} έως τον
 20^ο αιώνα, ΕΑΠ, Πάτρα*.
*The Contribution of Ancient Sparta to Political Thought and Practice, Ιστορία
 των Ελλήνων, τόμ. 3 (Κλασικοί χρόνοι)*.
*Ιταλοελληνικά, Napoli: Università degli Studi di Napoli "L'Orientale",
 Dipartimento di Studi dell' Europa Orientale*.
The Role of Formal Features in Second Language Acquisition, Routledge.
Εκδόσεις Επίκεντρο.
Εκδ. Δομή.
Εκδ. Γρηγόρη.
Εκδ. Κανάκη.
Βιβλιόραμα.
Institut du Livre – A. Kardamitsa.

Το πέρασμα, Αθήνα.
Oxford University Press.
Journal of Greek Linguistics.
Lingua.
Journal of Communication Disorders.
Identity and Identification in Antiquity (Cambridge Scholars Press).
Epidaurus Encounters: Greek Drama, Ancient Theatre and Modern Performance, Berlin.
Encyclopedia of Greek Tragedy.
Νεοελληνική Φιλολογία. Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
London: Continuum.
J. Althoff (Hrsg.), *Philosophie und Dichtung im antiken Griechenland* (Philosophie der Antike, Bd. 23), Stuttgart.
M. Korenjak, S. Tilg (Hrsgg.), *Pontes IV: Die Antike in der Alltagskultur der Gegenwart* (Comparanda 9), Innsbruck/Wien/Bozen.
K.-M. Hingst, M. Liatsi (Hrsgg.), *Pragmata. Festschrift für Klaus Oehler*, Tübingen κ. ά.

Μονογραφίες ποιότητας, που δημοσιεύονται αυτοτελώς ως Παραρτήματα της επιστημονικής επετηρίδας της Φιλοσοφικής Σχολής Δωδώνη, μετά από κρίση τριμελούς εισηγητικής επιτροπής ειδικών και απόφαση της Γ. Σ. Ε. Σ., όπως και επιστημονικά άρθρα μελών ΔΕΠ του Τμήματος, που φιλοξενούνται στην ετήσια έκδοση της ίδιας επιστημονικής επετηρίδας του Φιλολογικού Τμήματος (Δωδώνη, Φιλολογία), προβάλλουν την επιστημονική παραγωγή του Τμήματος σε διεθνές επίπεδο (για παρατηρήσεις βλ. παρακάτω, «3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ»).

Μέλη του Τμήματος έχουν εργαστεί αποδοτικά ως Επιμελητές βιβλίων και συλλογικών τόμων ή Διευθυντές επιστημονικών εκδοτικών σειρών, όπως:

ΔΩΔΩΝΗ. Φιλολογία: Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Παν/μίου Ιωαννίνων.

Πηγές της Επτανησιακής Ιστορίας, Εκδόσεις Ιονίου Πανεπιστημίου, Κέρκυρα.
Βενετικές πηγές της Κρητικής Ιστορίας - Βικελαία Βιβλιοθήκη Ηρακλείου, Ηράκλειο.

Realia Byzantina, Βερολίνο.

Βελλά: Επιστημονική Επετηρίδα της ΑΕΑ Βελλάς.

Περιλήψεις Διεθνούς Συμποσίου για την Εκατονταετηρίδα της Σχολής Βελλάς.

Arts and Humanities in Higher Education. An International Journal of Theory, Research and Practice, vol. 6.2: *Teaching Literature at a Distance: Open, Online and Blended Learning*.

London: Continuum, 2010.

«...γνώριμος και ξένος...»: *Η νεοελληνική λογοτεχνία σε άλλες γλώσσες (αγγλική, αλβανική, βουλγαρική, γαλλική, γερμανική, δανική, ισπανική, ιταλική, νορβηγική, ολλανδική, πορτογαλική, ρουμανική, σερβική, σουηδική, τουρκική, φιλανδική)*, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Θεσσαλονίκη.

Με την ίδια ευκαιρία επισημαίνουμε ότι στα έντυπα αξιολόγησης διδασκόντων που διανέμονται για συμπλήρωση δίνεται ιδιαίτερο βάρος σε άρθρα και μικρότερες σε έκταση και συχνά ήσσονος σημασίας δημοσιεύσεις (αν είναι σε περιοδικά, συλλογικούς τόμους, πρακτικά συνεδρίων, συμποσίων, με κριτές ή χωρίς κριτές κλπ), που δεν βιβλιοκρίνονται. Αντίθετα απουσιάζει αντίστοιχο ενδιαφέρον για τα βιβλία και τις μονογραφίες (αν είναι αυτοδύναμες ή σε συνεργασία ή ακόμη εποπτευόμενες, αν είναι ολιγοσέλιδες ή πολυσέλιδες, αν έχουν δημοσιευτεί σε επιστημονικές σειρές ύστερα από ουσιαστική κρίση, όπως συμβαίνει με τα παραρτήματα της *Δωδώνης*, ή είναι δημοσιευμένες σε ιδιωτικούς οίκους με εμπορικά κάποτε κριτήρια, αν είναι αυστηρά επιστημονικές με αποδεδειγμένη πρωτοτυπία μέσω έγκυρων βιβλιοκρισιών, ή διδακτικές και απευθύνονται στο ευρύ κοινό, αν είναι επιμέλειες συλλογικών τόμων και πρακτικών κλπ). Κι όμως στις ανθρωπιστικές επιστήμες το ανώτατο είδος επιστημονικής εργασίας είναι η πρωτότυπη επιστημονική μονογραφία! Η ‘μόδα’ τέλος που φαίνεται να εξαπλώνεται ανησυχητικά τελευταία σε ορισμένους χώρους, που αποφεύγουν συστηματικά τις μονογραφίες και καταγίνονται σχεδόν αποκλειστικά με μικρές δημοσιεύσεις καταμεμημένες σε δύο, τρεις ή και περισσότερους συνεργάτες δημιουργεί ανισότητες, αφού κάθε συντελεστής του άρθρου ή της μικρής εργασίας απαριθμεί όλες αυτές τις δημοσιεύσεις ως δικά του άρθρα-εργασίες, ενώ στην πραγματικότητα τού ανήκει ένα κλάσμα τους. Έτσι αυτοί πλεονεκτούν κατά την έγκριση διάφορων προγραμμάτων.

3. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

Τα βιβλία των μελών ΔΕΠ του Τμήματος αποτελούν συχνό αντικείμενο επαινετικών βιβλιοκρισιών – κάποτε μάλιστα βραβεύονται (π. χ. βραβείο της Εταιρείας Ελλήνων Μεταφραστών για βιβλίο Εκδόσεων Κανάκη 2011), – που δημοσιεύονται από ομότεχνους μελετητές σε διεθνή ελληνικά και ξένα περιοδικά, όπως:

Πλάτων

Chronique d'Égypte

Gnomon

Revue des Études Grecques

Biblioteca Orientalis

Les Études Classiques

Aegyptus

Revue des Études Anciennes

The Classical Review

Archiv für Papyrusforschung und verwandte Gebiete

Revue de Philologie, de littérature et d'histoire anciennes

Dialogues d'histoire ancienne κ. ά.

ΕΤΕΡΟΑΝΑΦΟΡΕΣ

Τα επιστημονικά πορίσματα και γενικότερα οι εργασίες των μελών του Τμήματος χρησιμοποιούνται από την έντυπη και ηλεκτρονική ελληνική και ξένη βιβλιογραφία, συνοδεύονται συχνά από θετικές κρίσεις και συμβάλλουν στην προαγωγή της έρευνας. Παρά την απουσία κεντρικής ηλεκτρονικής βάσης καταγραφής βιβλιοαναφορών και βιβλιοκρισιών, που δεν επιτρέπει στα μέλη να συγκεντρώσουν και να παραθέσουν όλες τις αναφορές στις δημοσιευμένες εργασίες τους και τα πολυάριθμα άρθρα, εντούτοις με μια απλή αναζήτηση στο Google μπορεί κανείς να αλιεύσει εντυπωσιακό αριθμό ετεροαναφορών, που αποτελούν τεκμήρια αναγνώρισης του έργου τους.

Αξίζει να δώσουμε ένα μικρό απάνθισμα ονομάτων επιστημόνων, έγκυρων διεθνών περιοδικών ή σειρών και διαδικτυακών τόπων που μνημονεύουν μονογραφίες και άρθρα των μελών του Τμήματος:

Shelley Garrigan, Briens Sylvain, Martin Fiedler, Rudolf Stefec, R. S. Bagnall, W. Clarysse, B. Μανδηλαράς, H. Hauben, J. C. Shelton, P. G. P. Meyboom, P. Heilporn, J.-J. Aubert, K. Ruffing, L. Bodson, F. Dunand, R. Lichtenberg, F. R. Adrados, D. J. Thompson, G. Poethke, R. Scholl, J. Tait, C. Gallazzi, B. Kramer, S. Settis, H.-A. Rupprecht, M.-H. Marganne, R. W. Daniel, F. Maltomini, P. van Minnen, Kl. A. Worp, H.-J. Drexhage, I. F. Fikhman, A. Jördens, A. Papatomas, W. M. Brashear, P. P. Koemoth, B. C. McGing, R. Pintaudi, R. Dostalova, J. E. G. Whitehorne, Ph. Schmitz, M. Zecchi, I. Andorlini, R. Shepard Kraemer, E. Crane, B. Legras, R. A. Coles, A. Dalby, M. Hasitzka, J. G. Manning, F. Mitthof, B. Palme, P. Parsons, C. Leitz, K. Maresch, Z. M. Packman, H. Cuvigny, A. Hussein, H. Förster, V. Bartoletti, G. Thür, Ph. Schmitz, R. Bortolin, L. Evans, E. Esposito, D. Henning, W. Scheidel, A. Jördens, W. Sperling, K. Ruffing, J. Pouilloux, H. Froschauer, C. Römer, Gianfranco Purpura, J. Napoli, J. Rodriguez Somolinos, M. Elias, D. Mylona ...

*

Wiener Studien

Année Philologique

Aegyptus

Avті

Littérature

Lustrum

Collection de l'École Française de Rome. École Française

Revue des Études Anciennes

Revue des Études Grecques

Revue historique de droit français et étranger

Revue de Philologie, de littérature et d'histoire anciennes

Archiv für Papyrusforschung

Ancient Society

ZPE
Biblos
Münstersche Beiträge zur antiken Handelgeschichte
Bibliotheca Orientalis,
AC (= L'Antiquité classique)
Museum Helveticum
Tyche
Scripta classica Israelica
Greek, Roman and Byzantine Studies
Journal of the Economic and Social History of the Orient
Der neue Pauly: Enzyklopädie der Antike
Aufstieg und Niedergang der römischen Welt (ANRW)
Three Millenia of cross-cultural Continuity and Change Essays and Texts in
Honor of J. David Thomas, Bonner zoologische Beiträge
Proceedings of the 20th International Congress of Papyrology
Diccionario Griego-Espanol.
P. Artemid.
P. Strasb.
BGU
P. Dub.
P. Prag. II
P. Kell. I
The Elephantine Papyri in English
Les Papyrus et les Ostraca grecs d'Éléphantine: P. et O. Eleph.
DAIK, Greek Medical Papyri
P. Heid. VIII
P. Oxy.
P. Count,
P. Iand. Zen.,
P. Wash. Univ. II,
Supplementum Magicum,
Papyrologica Lugduno-Batava,
Papyrologica Vindobonensia,
Papyrologica Coloniensia
Wiener Studien
Bibliografía de obras complexivas (RBLG Supl. 2)
Bibliografía de Palabras griegas (RBLG Supl. 3)
Acta Universitatis Wratislaviensis, Istituto Papirologico G. Vitelli
Lustrum (Bayer. Akademie der Wissenschaften)
Παρεκβολαί
Paris Laboratoire de la Littérature Scandinave Moderne 1880-1905, Paris.
L'Harmattan.

*

<http://users.sch.gr/gpantidou/index.files/Page925.htm>.
http://www.fabula.org/atelier.php?Poussi%26egrave%3Bre_du_temps,
http://www.gousiaris.gr/en_bibliografia_meli.html
www.cairn.info/resume.php?ID_ARTICLE=PHIL_801_0135
http://www.mom.fr/IMG/html/2007_01.html].
<http://www.filol.csic.es/dge/blg/sup3-a-b.pdf>
<http://users.sch.gr/gpantidou/index.files/Page925.htm>

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Πολλά μέλη συνεργάζονται ερευνητικά (και εκτός των πλαισίων των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων):

Με συναδέλφους από άλλα Τμήματα του Πανεπιστήμιου Ιωαννίνων (Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών, Τμήμα Πλαστικών Τεχνών):

από ομόλογα Ελληνικά Τμήματα ΑΕΙ:

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης [Τμήμα Φιλολογίας και Τμήμα Αγγλικής γλώσσας και λογοτεχνίας ΑΠΘ]

Ιόνιο Πανεπιστήμιο,

Πανεπιστήμιο Κρήτης,

Πανεπιστήμιο Πατρών,

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης,

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών [Τμήμα Φιλολογίας και Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών ΕΚΠΑ],

Πανεπιστήμιο Βόλου,

Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης,

ΕΡΗΕ,

ΕΗΕΣΣ.

Με εκλεκτούς συναδέλφους του εξωτερικού:

H. Zehnacker: Sorbonne.

J.-Y. Guillaumin: St-Etienne.

L. Pernot, A. Argyriou, P. Heilporn: Strasbourg.

J. Gascou, J.-L. Fournet: Paris.

Caterina Carpinato: Πανεπιστήμιο Ca' Foscari της Βενετίας.

Arnold van Gemert: Άμστερνταμ.

I. Ταιφάκος, Σ. Τζούνακας, St. Tsiplakou: Πανεπιστήμιο Κύπρου.

A. Αρβανίτη: University of California, San Diego, ΗΠΑ.

Δώρα Αλεξοπούλου: Research Centre for English and Applied Linguistics, Cambridge.

Marina Terkourafi: UIUC.

Evangelia Adamou: CNRS-LACITO.

Stella Gryllia, U. Potsda: U. Leiden.

Rajendra Singh: Université de Montréal.

St. Georgoudi : Paris

Με ερευνητικές ομάδες από πολλές χώρες (Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία, Ιταλία, Ολλανδία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σερβία-Κροατία, Τουρκία, Αγγλία, Ιρλανδία, ΗΠΑ, Καναδάς, Αυστραλία, Αλβανία, Δανία, Σουηδία, Ρωσία, Φινλανδία-Νορβηγία), Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Θεσσαλονίκη.

Με ξένα Πανεπιστήμια, Ινστιτούτα και Οργανισμούς:

Institut für Byzanzforschung της Αυστριακής Ακαδημίας Επιστημών.

Institut für slavische Sprachen und Literaturen του Πανεπιστημίου της Βέρνης.

S.I.R.E. [= Séminaire Interdisciplinaire de Recherche et d'Encadrement].

Istituto Ellenico di Studi Bizantini e Postbizantini di Venezia.

Τομέας Αιγυπτιολογίας, Κολωνία.

GEO – Groupe d'Etudes méditerranéennes, orientales, slaves et néo-helléniques, Strasbourg.

Πανεπιστήμια Princeton.

New York University.

Columbia University.

North Carolina State University.

Rutgers University.

University of California at Irvine (ΗΠΑ).

Univ. Paris IV, Paris X, Montpellier III,

Genève, Lausanne, Barcelona, Padova (Erasmus).

Πανεπιστήμιο του Bamberg.

Τμήμα Γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου του Potsdam, Γερμανία.

Πανεπιστήμια Βαρκελώνης, Βαρσοβίας, Μπρνο, Κοπεγχάγης, Μάλαγας,

King's College University of London (στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus).

Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας, Λογοτεχνίας και Ελληνικού Πολιτισμού του Πανεπιστημίου Αργυροκάστρου.

Η συνεργασία αυτή περιλαμβάνει αποστολή φοιτητών για εκπόνηση Διδ. Διατρ. ή παρακολούθηση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ανταλλαγή εργασιών, βιβλιογραφικές εξυπηρετήσεις, συζήτηση επιστημονικών προβλημάτων, προσκλήσεις για διαλέξεις ή μαθήματα, συνεργασίες με αμοιβαίες δημοσιεύσεις σε πανεπιστημιακά Περιοδικά και Επιστημονικές εφημερίδες ...

Έτσι στα πλαίσια των διάφορων εκδηλώσεων των Τομέων (όπως Επιστημονικά Συμπόσια, Colloquia κ. ά.), των Εργαστηρίων και του ΠΜΣ του Τμήματος εντάσσονται και προσκλήσεις επιστημόνων.

Τομέας Κλασικής Φιλολογίας (Διευθ. Δ. ΡΑΪΟΣ)

Προσκλήσεις επιστημόνων:

2009-2010

- Λ. Κουλουμπαρίτσης
- R. Scodel
- E. Καρακάντζα

- Δ. Χρηστίδης
- Ε. Καρακάσης
- Κ. Arafat

2010 -2011

- Φ. Κακριδής
- Θ. Παππάς
- Δ. Νικήτας
- Ι. Ταϊφάκος
- F. Labrique
- Σ. Τζούνακας

Τομέας ΜΝΕΦ (Διευθ. Τ. ΚΑΓΙΑΛΗΣ)

▪ *Επιστημονικό Colloquium*

Στις εβδομαδιαίες επιστημονικές συναντήσεις συμμετείχαν με ανακοίνωση διδάσκοντες και υποψήφιοι διδάκτορες του Τομέα, καθώς και οι ακόλουθοι προσκεκλημένοι (νεοελληνιστές και κριτικοί λογοτεχνίας):

2009-2010

- Λ. Βαρελάς
- Γ. Αράγης
- Α. Μπερλής
- Ε. Γαραντούδης

2010-2011

- Τ. Γουδέλης
- Ρ. Πολυκανδριώτη
- Στ. Ζουμπουλάκης
- Γ. Καλλίνης
- Β. Μπογιατζής
- Β. Δημουλά
- Κ. Χατζηκυριάκου
- Χ. Λάζος

Τομέας Γλωσσολογίας (Διευθ. Α. ΓΚΑΡΤΖΙΟΥ –ΤΑΤΤΗ)

▪ *Προσκλήσεις επιστημόνων:*

2009

- Μ. Κακριδή-Ferrari,
- Μ. Κονδύλη

2010

- Α. Ράλλη
- Κ. Νικολαΐδου
- Ι. Σιταρίδου
- Γ. Παπαναστασίου
-

▪ *Εκδηλώσεις Εργαστηρίου Νέας Ελληνικής Φιλολογίας*

Πραγματοποιήθηκαν προβολές ταινιών φιλολογικού ενδιαφέροντος και εξειδικευμένα σεμινάρια με συμμετοχή των ακόλουθων προσκεκλημένων:

- Κ. Ευθυμίου
 - Λ. Βαρελάς
 - Α. Φιλιπποπούλου
 - Α. Μπερλής
 - Ε. Κεφάλα
 - Ε. Polizoes
- Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (Διευθ. Γ. ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ):
- *Προσκλήσεις επιστημόνων:*
 - 2009-2010
 - P. Schreiner
 - A. van Gemert
 - C. Carey
 - Ε. Κεφάλα
 - Γ. Παπαναστασίου
 - Ι. Τοπιτντζή
 - 2010-2011
 - Α. Τσαγγαλίδης
 - Γ. Ξυδόπουλος
 - Ν. Λαβίδας
 - Δ. Δελλή
 - U. Moennig
 - C. Carey
 - M. Edwards
 - Σ. Γεωργούδη
 - Γ. Γιαννάκης
 - Γ. Γιατρομανωλάκης

«ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ»

Αρκετά μέλη προσφέρουν τις υπηρεσίες τους και ως «επισκέπτες καθηγητές» στην Ελλάδα και το εξωτερικό (π. χ. Πανεπιστήμιο Κρήτης, Αγγλία, Τμήμα Φιλολογίας Κύπρου, Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales (Παρίσι), Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία Βελγίας, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Πανεπιστήμιο του Λονδίνου (Visiting Research Fellow στο Ινστιτούτο Κλασικών Σπουδών) ...

ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΕΠΙΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΩΣ :

Μέλη Διοικητικών Συμβουλίων σημαντικών ερευνητικών φορέων (*Sosipolis* International Institute of Ancient Hellenic History, CIERGA: Centre international de l'étude sur la religion grecque antique, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, της

επιτροπής Φιλολογίας ΔΟΑΤΑΠ Αθηνών και Θεσσαλονίκης, της Διοικούσας Επιτροπής της Α. Ε. Α. Βελλάς κ. ά.).

Μέλη συντακτικών επιτροπών διεθνών επιστημονικών περιοδικών και εκδοτικών σειρών κύρους (*Metis, Arts and Humanities in Higher Education, Dumbarton Oaks Medieval Library/Harvard University, Lexikon der Konzilien/MANSI-INSTITUT BAMBERG, «Βυζαντινή και Νεοελληνική Βιβλιοθήκη»* του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τράπεζας, Βελλά. *Επιστημονική Επετηρίδα της ΑΕΑ Βελλάς*, κ. ά.).

Κριτές σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά και εκδοτικούς-επιστημονικούς οργανισμούς (*Journal of Phonetics, The Linguistic Review, Journal of Greek Linguistics, Journal of Linguistics, Journal of Modern Greek Studies, Μέντωρ, Metis, Gnomon, Dumbarton Oaks Papers, Proceedings of the Danish Institute at Athens, PloSOne (US Public Library of Science), US National Science Foundation, Brill, Dumbarton Oaks, Columbia University Press, Lexington Books* κ. ά.).

Εισηγητές και βαθμολογητές στις εξετάσεις του ΙΚΥ.

Ενεργά μέλη/συνεργαζόμενοι ερευνητές, επιστημονικοί σύμβουλοι διεθνών και ελληνικών επιστημονικών φορέων ή μέλη οργανωτικών και επιστημονικών επιτροπών Συνεδρίων ή Ημερίδων ή συνδρομητές επιστημονικών περιοδικών, όπως:

Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών
Εταιρεία Ελλήνων Φιλολόγων
Cambridge Philological Society
Centre Louis Gernet
CIERGA
Classical Association
Classical Association of the Atlantic States
Hellenic Society
Istituto Ellenico di Studi Bizantini e Postbizantini di Venezia
S.I.R.E.: Séminaire Interdisciplinaire de Recherche et d'Encadrement
Society for the Promotion of Hellenic Studies
Sosipolis
Αρχαία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας
Ελληνική Ανθρωπιστική Εταιρεία
Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας
Ελληνικό Δίκτυο Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης
Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο
Εταιρεία Μελέτης της Ιστορίας και Θεωρίας της Ιστοριογραφίας
Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας
Ελληνική Παπυρολογική Εταιρεία
Hellenic Society
Journal of Hellenic Studies
Classical Review

Classical World

Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας

Σύγκριση

Ελληνική Ανθρωπιστική Εταιρεία

Institute for Early Christian and Byzantine Studies

Καθολικό Πανεπιστήμιο της Λουβαίν, Βέλγιο

La Biennale di Venezia, August 29-November 21. 2010

Mansi Institut του Πανεπιστημίου Otto-Friedrich της Βαμβέργης (Γερμανία).

Σύλλογος Ελλήνων Επιστημόνων και Ακαδημαϊκών Βερολίνου

«Κωνσταντίνος Καραθεοδωρή», Berlin

Τμήμα νεοελληνικών σπουδών, Πανεπιστήμιο Γενεύης

GEO – Groupe d'études orientales, slaves et néo-helléniques, Université de Strasbourg

GEPE: Groupe de recherche sur le plurilinguisme européen, Université de Strasbourg (2001-)

Εκατονταετηρίς Σχολής Βελλίας

Εργαστήριο Συγκριτικής Γραμματολογίας του ΑΠΘ

ΩΣ ΜΕΛΗ ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ, στα πλαίσια των ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων τους, έχουν συντάξει πολυσέλιδες κριτικές εισηγήσεις σε σειρά εκλογών μελών ΔΕΠ και διδασκόντων με το καθεστώς του Π. Δ. 407/1980 όχι μόνο στην έδρα τους, αλλά σε όλα σχεδόν τα ελληνικά Πανεπιστήμια της Ελλάδας (Πάτρα, Κρήτη, Ιόνιο, Θεσσαλονίκη, Δημοκρίτειο, Πελοπόννησος) και της Κύπρου.

Ο χρόνος και ο μόχθος τους και σ' αυτήν την δραστηριότητα μαρτυρείται από την πληθώρα των εκλογών μελών ΔΕΠ σε εξωτερικές θέσεις ή σε θέσεις από εξέλιξη και από τις μονιμοποιήσεις μελών ΔΕΠ που έγιναν κατά την τελευταία διετία 2010-11 και για τις οποίες συγκροτήθηκαν τριμελείς εισηγητικές επιτροπές και εκλεκτορικά σώματα:

Μέλη εισηγητικών επιτροπών για τις εκλογικές διαδικασίες μονιμοποιήσεων των:

Φ. Πολυμεράκη
Α. Βογιατζόγλου

Εξελίζεις

Α. Αλεξάκη
Γ. Ζωγράφου
Ε. Χουλιαρά
Α. Ζωγράφου
Α. Μπενάτση
Ε. Γκαστή

Εκλογές νέων μελών ΔΕΠ:

Βυζαντινή Φιλολογία
Ε. Καλτσογιάννη

Δ. Γεωργακόπουλος
Hoffmann

Γλωσσολογία

Μ. Μαστροπαύλου

Μ. Λεκάκου

Α. Παναγιώτου

Αρχαία Ελληνική Φιλολογία

Α. Ροζοκόκη

Καναβού

Χρυσακοπούλου

Αρκεί να αναφέρουμε τις εκλογές στις οποίες έλαβε μέρος ένα μόνο μέλος ΔΕΠ του Τμήματος ως εισηγητής ή απλός εκλέκτορας στη διάρκεια ενός ακαδημαϊκού έτους, για να αναδειχτούν ορισμένες πτυχές του τεράστιου ακαδημαϊκού έργου των μελών ΔΕΠ:

1. Εκλογή του κ. Τσιτσιρίδη στη βαθμίδα του Καθηγητή Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Τμήμα Θεατρολογίας του Παν/μίου Πατρών (Φθινόπωρο 2010).
2. Εκλογή του κ. Β. Κωνσταντινόπουλου στη βαθμίδα του Αναπληρ. Καθηγητή Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Παν/μίου Πελοποννήσου (Φθινόπωρο 2010).
3. Εκλογή της κ. Μ. Σωτηρίου στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Παν/μίου Πελοποννήσου (Φθινόπωρο 2010).
4. Εισηγητής και Εκλέκτορας για την εκλογή της κ. Μαλούτα στη Βαθμίδα του Λέκτορα Παπυρολογίας στο Τμήμα Αρχειονομίας του Ιονίου Παν/μίου (Φθινόπωρο 2010).
5. Εισηγητής και Εκλέκτορας στην εκλογή της κ. Καπετανάκη στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή Παλαιογραφίας, Κωδικολογίας και Εκδοτικής στο Τμήμα Φιλολογίας του Παν/μίου Πελοποννήσου (Φεβρουάριος 2011).
6. Εκλογή της κ. Γ. Ζωγράφου στη βαθμίδα του Αναπληρ. Καθηγητή ΑΕ Φιλολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων (Φεβρουάριος 2011).
7. Εκλογή της κ. Α. Ζωγράφου στη βαθμίδα του Επίκ. Καθηγητή ΑΕ Φιλολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων (Μάρτιος 2011).

8. Εισηγητής και εκλέκτορας για τη μονιμοποίηση του κ. Φ. Πολυμεράκη στη βαθμίδα του Επίκ. Καθηγητή στο Τμήμα Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων (αρχές 2011).
9. Εισηγητής και εκλέκτορας για την κρίση της υποψηφιότητας της κ. Ελένης Γκαστή στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή ΑΕ και Λατινικής φιλολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων (Ιούνιος 2011).
10. Εκλέκτορας για την κρίση της υποψηφιότητας του κ. Α. Μπενάτση στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή Θεωρίας και ερμηνείας της ΝΕ Λογοτεχνίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων (Άνοιξη 2011).
11. Εκλέκτορας για την κρίση της υποψηφιότητας του κ. Hoffmann στη βαθμίδα του Επίκ. Καθηγητή Βυζαντινής Φιλολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων (άνοιξη 2011).
12. Εκλογή του κ. Δ. Γεωργακόπουλου στη βαθμίδα του Λέκτορα Βυζαντινής Φιλολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων (άνοιξη του 2011).
13. Εκλέκτορας στην κρίση για εκλογή σε θέση Επικούρου Καθηγητή ΑΕ Φιλολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων (άνοιξη του 2011: υποψηφ. Σ. Χρυσικοπούλου και Καναβού) στο Τμήμα Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων (άνοιξη 2011).
14. Εκλογή της κ. Ροζοκόκη στη βαθμίδα του Επίκ. Καθηγητή ΑΕ Φιλολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Παν/μίου Ιωαννίνων (άνοιξη 2011).

Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος δημοσιεύουν επίσης βιβλιοκρισίες για εργασίες άλλων σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά (π. χ. *Linguist List*, *Journal of Greek Linguistics*, *Ελληνικά*).s

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Ιδιαίτερα ικανοποιητική είναι και η συμμετοχή των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, με την ιδιότητα των εισηγητών και προέδρων, σε πολλά επιστημονικά συνέδρια και συναντήσεις εργασίας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, όπως Ιωάννινα, Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Βόλος, Πάτρα, Κέρκυρα, Κομοτηνή, Σπάρτη, Βιέννη, Βέρνη, Σόφια, Λουβαίν (Βέλγιο):

5th Trends in Classics International Conference on Latin Genre
Generic Interfaces: Encounters, Interactions and Transformations in Latin Literature

Η΄ Πανελλήνιο Συμπόσιο Λατινικών Σπουδών, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (ΔΠΘ), Κομοτηνή

Ι΄ Συνέδριο της Γερμανικής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών στο Βερολίνο

- Actes du XXe colloque international des néo-hellénistes des Universités francophones Université Charles de Gaulle – Lille III
- ΙΓ΄ Επιστημονική συνάντηση, Μνήμη Παναγιώτη Μουλλά: Νεοελληνική Λογοτεχνία και Κριτική από τον Διαφωτισμό έως σήμερα, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
- Modern Greek Studies Association Symposium 2011, Νέα Υόρκη
- Η γλώσσα της παγκόσμιας λογοτεχνίας, Ημερίδα Λογοτεχνία και Παγκοσμιοποίηση*, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
- Colloque international Mythes, littératures, cultures : quelles méthodes pour comparer les (re)configurations des mythes gréco-romains ? Université de Lausanne
- Colloque international Normes et marginalités, Université de Strasbourg,
- International Conference Auto-biographies, University of Cyprus
- Colloque international Capitales culturelles et Europe du Nord, Strasbourg
- Ανθρωπολογία και λογοτεχνικές σπουδές: η κριτική στο δομισμό*
- Συνέδριο Ξαναδιαβάζοντας τον Claude Lévi-Strauss: Μια συνάντηση φιλολογίας και ανθρωπολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
- XXIe Colloque international des Néo-hellénistes des Universités francophones, Université Jean Moulin, Lyon 3
- Συνέδριο Φιλολόγων Νομού Λασιθίου, Ιεράπετρα
- 18^ο Διεθνές Συμπόσιο Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- 19^ο Διεθνές Συμπόσιο Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- 8^ο Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Γλωσσολογίας
- New Trends in Experimental Psycholinguistics, Μαδρίτη
- The International Conference on Multilingual Individuals and Multilingual Societies, University of Hamburg, Germany
- 28th World Congress of the International Association of Logopedics and Phoniatrics, Athens, Greece
- Greek and Cypriot Greek children with SLI. The acquisition of Greek past tense by English-Greek bilingual children
- 18^ο Διεθνές Συμπόσιο Θεωρητικής & Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
- 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο του Κλάδου Γνωστικής Ψυχολογίας της ΕΛΨΕ, Θεσσαλονίκη
- 2^ο Διεθνές συνέδριο με θέμα τις Γλωσσικές Διαταραχές στα Ελληνικά, Τμήμα Λογοθεραπείας, Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πατρών
- 11^ο Συνέδριο Πανελληνίου Συλλόγου Λογοπεδικών, Αθήνα
- 6th Mediterranean Morphology Meeting, Ιθάκη
- 8^ο Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Γλωσσολογίας, Ιωάννινα
- Child Language Seminar 2007, Reading (UK)
- 18^ο Διεθνές Συμπόσιο Θεωρητικής & Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Ε΄ Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών, Ιωάννινα 2006
ΣΤ΄ Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών, Ιωάννινα 2007
Ζ΄ Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών, Ιωάννινα 2010
Η΄ Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών, Ιωάννινα 2011
 «Μετά το Πτυχίο τί;», Ιωάννινα 2010
 Workshop on Interface-based Approaches to Information Structure, University College London,
 Variation and Language Processing 2011, Chester, UK, 11-13 April 2011.
 International Conference on Language Variation in Europe, Freiburg, Γερμανία.
 7^η Ετήσια Ημερίδα Γλωσσολογίας
 17th International Congress of Phonetic Sciences, Hong Kong.
 20th International Symposium on Theoretical & Applied Linguistics, Θεσσαλονίκη
 Variation and Language Processing 2011, Chester, UK
 Old World Conference in Phonology 8, Marrakesh, Μαρόκο
 SinFonJA3, Novi Sad, Σερβία
 Generative Approaches to Language Acquisition 2009, September 9-11, Lisbon, Portugal
 International Conference on Language Variation in Europe, 25-27 June 2009, Copenhagen, Denmark
 Conference on Modern Greek Dialects and Linguistic Theory, Chios
 Workshop on Interface-based Approaches to Information Structure, 13–15 Σεπτεμβρίου 2008, University College London
 18^ο International Symposium on Theoretical & Applied Linguistics, Θεσσαλονίκη
Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο “Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος: 1600 έτη (407-2007)”, Θεσσαλονίκη 2007
Θ΄ Πανελλήνιο Συμπόσιο Λατινικών Σπουδών, Αθήνα 2011
 Old World Conference in Phonology Ρόδος
 Second TIE: Conference on the Typology of Tone and Intonation (TIE2), Βερολίνο. ISCA Workshop on Experimental Linguistics, Αθήνα. Speech Prosody 2006, Δρέσδη, Γερμανία.
 7th International Conference on Greek Linguistics, Υόρκη, Ηνωμένο Βασίλειο.
 Phonetics and Phonology in Iberia 2, Βαρκελώνη, Ισπανία
 17th International Symposium on Theoretical & Applied Linguistics, Θεσσαλονίκη
 Δημερίδα «Ζαγόρι. Η πολιτισμική διάσταση της ανάπτυξής του», Μονοδένδρι Ζαγορίου
 Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο για την Εκατονταετηρίδα της Σχολής Βελλάς, Ιωάννινα 2011 κλπ.

Επίσης, το Τμήμα Φιλολογίας οργανώνει Διεθνή Συνέδρια υψηλού κύρους, όπως το 6ο Διεθνές Συνέδριο Neograeca Medii Aevi (29.9-2.10.2005) και το 8ο Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Γλωσσολογίας (30.8-2.9.2006), Ημερίδες, όπως

Ημερίδα του Τμήματος Φιλολογίας: «Μετά το Πτυχίο τί;», Ιωάννινα, άνοιξη 2011 και διαλέξεις από διακεκριμένους επιστήμονες του εξωτερικού, καθώς και άλλες συναφείς επιστημονικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις. Ακόμη ο Τομέας Κλασικής Φιλολογίας με ελάχιστη δαπάνη οργανώνει από το 2002 και εξής ετήσιο *Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών* όπου όλα σχεδόν τα μέλη του παρουσιάζουν την εν εξελίξει ερευνητική παραγωγή τους και στα περιορισμένα πλαίσια των οικονομικών του δυνατοτήτων προσκαλούν και ερευνητές από την Ελλάδα ή το εξωτερικό. Τα τελευταία χρόνια παρόμοια ετήσια συνέδρια οργανώνονται και από τους δύο άλλους τομείς (ΜΝΕΦ και Γλωσσολογίας).

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΣΥΜΠΟΣΙΑ

Τομέας Κλασικής Φιλολογίας (Διευθ. Δ. ΡΑΪΟΣ)

- 29-05-2006:
 - *Ε΄ Συμποσίου Κλασικών Σπουδών*
- 18-5-2007:
 - *ΣΤ΄ Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών*
- 21 Μαΐου 2010:
 - *Ζ΄ Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών*
- 17 Μαΐου 2011:
 - *Η΄ Συμπόσιο Κλασικών Σπουδών*
- 23–27 Μαΐου 2011

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Τομέας Γλωσσολογίας (Διευθ. Α. ΓΚΑΡΤΖΙΟΥ –ΤΑΤΤΗ)

2009-2010

- 28 Μαΐου 2010:
 - *7^η Ετήσια Ημερίδα Τομέα Γλωσσολογίας*

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ COLLOQUIUM:

Τομέας ΜΝΕΦ (Διευθ. Τ. ΚΑΓΙΑΛΗΣ)

Εβδομαδιαίες επιστημονικές συναντήσεις με ανακοινώσεις διδασκόντων και υποψηφίων διδασκόντων του Τομέα, καθώς και προσκεκλημένων (νεοελληνιστών και κριτικών λογοτεχνίας).

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Πολλές δραστηριότητες των μελών του Τμήματος γίνονται γέφυρες σύνδεσης του Πανεπιστημίου και της κοινωνίας, όπως:

Οργανώσεις εκθέσεων στα Γιάννενα (π. χ. «*Ηπειρώτες στη Βενετία, 16^{ος}-19^{ος} αι.*» και εκτύπωση του καταλόγου «*Ηπειρώτες στη Βενετία (16^{ος}-19^{ος} αι.)*», *Έκθεση αρχαικών τεκμηρίων*», Βενετία 2007 (σε συνεργασία με το Istituto Ellenico di Studi Bizantini e Postbizantini di Venezia): «*Τα Ελληνικά Χειρόγραφα της Πόλεως των Ιωαννίνων*»).

Ενεργή συμμετοχή στη διάσωση της πολιτισμικής κληρονομιάς (π. χ. *Μονή Βουτσάς. Ιστορία και παράδοση, Χειρόγραφα και 'σκιές' χειρογράφων από το*

Ανατολικό Ζαγόρι, «Ιστορικά μνημεία, αρχαία, επιγραφές και άλλες μαρτυρίες από το Ανατολ. Ζαγόρι»·

Διαλέξεις στη Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση·

Ανοικτές διαλέξεις μετά από προσκλήσεις (π. χ. από τον Σύνδεσμο Φιλολόγων Θεσπρωτίας και Ιωαννίνων, τον Σύλλογο Φιλολόγων Κεφαλλονιάς 2006, την Εταιρεία Ελλήνων Φιλολόγων, από τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων Δωδωναίων Εκπαιδευτηρίων: «Γλωσσική Παιδεία Σήμερα. Πραγματικότητα και Προοπτικές. Τι μπορούμε; Τι πρέπει να κάνουμε;», Ιωάννινα 2008), στο Διήμερο Συνέδριο για την «Ενίσχυση των Ανθρωπιστικών Σπουδών και την Επανίδρυση των Κλασικών Λυκείων», Αθήνα 2008·

Συμμετοχή σε λογοτεχνικές εκδηλώσεις, παρουσιάσεις λογοτεχνικών έργων ή ποιητικών συλλογών, συμμετοχή σε κριτικές φιλολογικές-ποιητικές επιτροπές (π. χ. «Λυρική Παμβώτιδα»), αφιερώματα σε προσωπικότητες, συνεντεύξεις, δημοσιεύματα σε εφημερίδες (Καθημερινή, Βήμα, Αυγή, “Το Γρεβενίτι”), περ. Πολίτης·

Εκδόσεις ποιητικών συλλογών (Μονόφυλλο Α: Ποιήματα)·

Με την ιδιότητα μελών Συλλόγων, επιστημονικών εταιρειών (π. χ. Εταιρείας Ελλήνων Φιλολόγων, Εταιρείας Λογοτεχνών και Συγγραφέων Ηπείρου, Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών) και διοικητικών συμβουλίων (π. χ. Συλλόγου Κυπρίων Ηπείρου) κ. ά.

4. ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ - ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Τονίζεται ότι στο πλαίσιο του Τμήματος η εκπόνηση, η υλοποίηση και ολοκλήρωση των προσωπικών ερευνητικών σχεδίων και η αποτελεσματικότητα γενικότερα της ερευνητικής και διδακτικής δραστηριότητας των μελών ΔΕΠ προσκρούουν σε σειρά σοβαρών προβλημάτων, που συνιστούν κάποτε αληθινή τροχοπέδη στην επιτυχή υλοποίηση κάθε σχεδίου. Τα προβλήματα αυτά μπορούν να εγγραφούν σε τέσσερις κατηγορίες:

Α. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

- Η προμήθεια, συντήρηση και ανανέωση της ερευνητικής υποδομής του Τμήματος απαιτεί γενναία ενίσχυση και χρηματοδότηση. Θυμίζουμε πως η ερευνητική υποδομή του Τμήματος περιορίζεται σε πέντε Εργαστήρια, ο στοιχειώδης εργαστηριακός εξοπλισμός των οποίων φιλοξενείται σε αίθουσες που δημιουργήθηκαν μετά τη διαμόρφωση των χώρων των παλαιών Σπουδαστηρίων των Τομέων. Θυμίζουμε ακόμη ότι για τα τέσσερα Εργαστήρια προκηρύχθηκαν και καλύφθηκαν σχετικά πρόσφατα (ύστερα από πολυετή καθυστέρηση) οι θέσεις των Διευθυντών, ενώ το πέμπτο εργαστήριο (Αρχαίας Ελληνικής και Λατινικής Γλώσσας) δεν έχει ακόμη διευθυντή.
- Παρά τα σοβαρά προβλήματα, τα Εργαστήρια παρουσιάζουν ποικίλες δραστηριότητες, όπως:
- *Εργαστήριο Κλασικής Φιλολογίας (Διευθ. Δ. ΡΑΪΟΣ):*

Προετοιμασία ψηφιοποίησης των μικροταινιών χειρογράφων του εργαστηρίου.

Διεξαγωγή πρακτικών ασκήσεων Αρχαίας Ελληνικής και Λατινικής Γλώσσας – Θεματογραφίας από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Εργαστήριο Νέας Ελληνικής Φιλολογίας (Διευθ. Γ. ΚΑΓΙΑΛΗΣ):

Προβολές ταινιών φιλολογικού ενδιαφέροντος και εξειδικευμένα σεμινάρια με συμμετοχή προσκεκλημένων (βλ. παραπάνω, «Συνεργασίες»).

Ωστόσο για τη σωστή λειτουργία των ως άνω εργαστηρίων και την επίτευξη των στόχων τους απαιτούνται επαρκής και σύγχρονος τεχνολογικός εξοπλισμός, οργάνωση στοιχειώδους βιβλιοθήκης (σήμερα παρατηρείται παντελής έλλειψη βιβλίων στα εργαστήρια) με την απόκτηση [τουλάχιστον για τα Εργαστήρια Κλασικής Φιλολογίας] βασικών λεξικών, στερεότυπων εκδόσεων κειμένων της αρχαίας Γραμματείας, παπυρικών συλλογών και βασικών θεωρητικών βιβλίων, ο εφοδιασμός τους με ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και η άμεση στελέχωσή τους με εξειδικευμένο τεχνικό και γραμματειακό προσωπικό ή με μεταπτυχιακούς υποτρόφους.

Σημειώνεται ότι ο εξοπλισμός που αποκτήθηκε το 2005 για τις ανάγκες των Εργαστηρίων των Τομέων, αφού παρέμεινε συσκευασμένος και αναξιόποιητος για πολύ καιρό (λόγω της προβληματικής τότε διοίκησης του Τμήματος) σήμερα θεωρείται πλέον απαρχαιωμένος. Η κάλυψη των αναγκών του Τμήματος σε σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό και ο διορισμός τεχνικού και εργαστηριακού προσωπικού αποτελούν βασικές προτεραιότητες και αναγκαίες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του ερευνητικού του έργου.

B. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Ο ατομικός εξοπλισμός που διατίθεται από το Πανεπιστήμιο στα μέλη ΔΕΠ (υπολογιστές, εκτυπωτές, κλιματιστικά κλπ) ανανεώνεται με μεγάλη δυσκολία και καθυστέρηση (από το οικονομικό μερίδιο των Τομέων), λόγω των συνεχώς μειούμενων πιστώσεων, ενώ η παράδοσή του στα νεοδιοριζόμενα μέλη καθυστερεί υπερβολικά. Αντίθετα η σύνδεση των γραφείων των μελών ΔΕΠ με τα κεντρικά ηλεκτρονικά δίκτυα είναι ικανοποιητική και διευκολύνει τη γρήγορη σύνδεση με το Internet και το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail).

Γ. ΧΩΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ

Οι χώροι εργασίας των μελών ΔΕΠ, χωρίς να μπορούν να χαρακτηριστούν ιδανικοί για την παραγωγή ερευνητικού έργου, είναι οπωσδήποτε ικανοποιητικοί: τα μειονεκτήματά τους απορρέουν από το γεγονός ότι στεγάζονται σε ένα κακοσυντηρημένο κτήριο, με πολλά προβλήματα, που, όπως προαναφέραμε, δεν φαίνεται να εξαλείφτηκαν με τις τελευταίες μικροεργασίες εξωτερικού κυρίως εξωραϊσμού· ορισμένα μάλιστα γραφεία μελών ΔΕΠ παρουσιάζουν και ειδικότερα προβλήματα, όπως είναι η ελλιπής θέρμανση, ο κακός φωτισμός αλλά και οι προβληματικές ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις, οι οποίες είναι απαγορευτικές για την εγκατάσταση και χρήση οιοδήποτε εξοπλισμού πέραν των στοιχειωδών 'εργαλείων' (υπολογιστή και εκτυπωτή). Σε καλύτερη κατάσταση βρίσκονται τα γραφεία του ΔΕΠ του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας, καθώς με την πρόσφατη εγκατάσταση κλιματιστικών, που αποκτήθηκαν με

επιβάρυνση του δικού του προϋπολογισμού, φαίνεται να έχουν λύσει το θέμα της θέρμανσης.

Πρέπει επίσης να βελτιωθεί η προβληματική (όχι μόνον αισθητικά) είσοδος του κτηρίου του Τμήματος: η αναγκαστική διέλευση των εισερχομένων από το γεμάτο καπνό κυλικείο και η μόνιμη πλέον εγκατάσταση κάποιων παλαιών και ογκωδεδστάτων μηχανημάτων τυπογραφείου στον στενό και κακοφωτιζόμενο χώρο μεταξύ του ανελκυστήρα και του κλιμακοστασίου, που βυθίζουν κυριολεκτικά τον χώρο στο σκοτάδι, προδιαθέτουν άσχημα, θέτουν σε κίνδυνο τους διερχόμενους και αποτελούν αφορμή καθημερινής αγανάκτησης και πηγή ατυχημάτων.

Τα προεκτεθέντα, στα οποία πρέπει να προστεθούν η κατάργηση των παλαιών Σπουδαστηρίων με τις πλούσιες βιβλιοθήκες τους, και η μεγάλη απόσταση που χωρίζει τα γραφεία του ΔΕΠ και τις αίθουσες διδασκαλίας των φοιτητών από την Κεντρική Βιβλιοθήκη, δυσχεραίνουν αφάνταστα το διδακτικό και ερευνητικό έργο των μελών του Τμήματος, αποβαίνουν σε βάρος του ερευνητικού και διδακτικού χρόνου και καθιστούν εξαιρετικά δύσκολη την παραγωγή επιστημονικού έργου στους χώρους του Τμήματος μεταθέτοντάς την κατά κανόνα εκτός Πανεπιστημίου, στη Βιβλιοθήκη ή στους ιδιωτικούς χώρους των μελών ΔΕΠ. Από την άλλη πλευρά δυσχεραίνεται σημαντικά η 'σύνδεση' του φοιτητικού δυναμικού με τον πλούτο της Κεντρικής Πανεπιστημιακής Βιβλιοθήκης.

Δ. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Η βασική υποδομή που χρειάζεται γενναία ενίσχυση και αύξηση των κονδυλίων είναι ο τομέας της Βιβλιοθήκης: ο θεωρητικός χαρακτήρας και η ακαδημαϊκή παράδοση των γνωστικών πεδίων του Τμήματος Φιλολογίας συνδέονται άρρηκτα με την επάρκεια, τον πλούτο και τη διηνική ενημέρωση της Βιβλιοθήκης. Ανάπτυξη της ερευνητικής δραστηριότητας στον χώρο των θεωρητικών επιστημών δεν νοείται χωρίς καλή Βιβλιοθήκη. Η εμμονή στην άρνηση αναγνώρισης της ζωτικής σημασίας των βιβλίων για τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες σημαίνει την καταδίκη τους, ενώ η συνεργασία και η αυξημένη συμμετοχή (συμβουλευτικού χαρακτήρα για θέματα παραγγελίας, κατάταξης βιβλίων, κ. ά.) μελών του Τμήματος Φιλολογίας στη διοίκηση της Βιβλιοθήκης κρίνεται απαραίτητη και αυτονόητη. Οι παρατηρήσεις των μελών ΔΕΠ του Τμήματος στα Ατομικά Απογραφικά Δελτία επισημαίνουν τα εξής:

Υπογραμμίζονται τα προβλήματα που προέρχονται από τη διάχυση των συλλογών της Βιβλιοθήκης του Τομέα Κλασικής Φιλολογίας στην Κεντρική Βιβλιοθήκη και η διάσπαση της ενότητας της συλλογής του Κλασικού Σπουδαστηρίου και πρέπει να θεραπευτούν επειγόντως.

Η αλλαγή του τρόπου παραγγελιών των βιβλίων που έπαυσαν να γίνονται απευθείας από τους Τομείς και τα ενδιαφερόμενα μέλη, η έλλειψη χρημάτων για προμήθεια νέων βιβλίων, η μη καταβολή των ποσών για την εξασφάλιση μόνιμης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και σε ψηφιοποιημένο υλικό δυσχεραίνουν το έργο του ερευνητή και καθιστούν αναγκαία τη

βελτίωση και την καλύτερη οργάνωση της υπηρεσίας παραγγελιών και προμήθειας νέων βιβλίων.

Η Κεντρική Βιβλιοθήκη παρουσιάζει ελλείψεις τόσο σε επίπεδο έντυπων συλλογών όσο και σε επίπεδο ψηφιοποιημένων περιοδικών και ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων με αποτέλεσμα οι ερευνητικές ανάγκες να μην καλύπτονται από τις υπάρχουσες συλλογές βιβλίων και περιοδικών (σε έντυπη μορφή) και από τις ψηφιακές υπηρεσίες της (ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων).

Κρίνονται απαραίτητες οι συνδρομές σε ψηφιοποιημένα επιστημονικά περιοδικά (π. χ. JSTOR, Muse, Questia και πολλά άλλα: ένα κατάλογός τους έχει αποσταλεί εδώ και αρκετόν καιρό στη διεύθυνση της Βιβλιοθήκης) και σε σειρές περιοδικών και εφημερίδων (π. χ. του 19ου αιώνα) σε ψηφιοποιημένη μορφή από το ΕΛΙΑ και άλλους συναφείς οργανισμούς.

Επείγουσα κρίνεται η γενναία ενίσχυση της χρηματοδότησης για την ενημέρωση της βιβλιοθήκης με νέες αλλά και παλαιότερες, ξενόγλωσσες και ελληνικές εκδόσεις, για νέες ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και βιβλιογραφίας (πρβλ. εκδοτικούς οίκους PEETERS, BRILL, CAMBRIDGE, BLACKWELLS, OXFORD, κ. ά.).

Επισημαίνεται η δυνατότητα συνεργασίας με διεθνείς διαδικτυακούς φορείς, όπως το Google Books, το οποίο έχει ήδη ψηφιοποιήσει και επιτρέπει δωρεάν πρόσβαση σε πολυάριθμες παλαιές και δυσεύρετες εκδόσεις Ελληνικών κειμένων και μονογραφιών (π. χ. σειρά Corpus Scriptorum Historiae Byzantinae, Patrologia Graeca κ. ά.).

Απαραίτητη κρίνεται η δυνατότητα πρόσβασης σε ηλεκτρονικές βάσεις και ψηφιοποιημένους καταλόγους χειρογράφων αρχαίων κειμένων, ευρετηρίων φιλολογικών πατύρων και σε ψηφιοποιημένα παπυρικά έγγραφα, που δεν διακινούνται ελεύθερα στο διαδίκτυο.

Γενική είναι η διαπίστωση της ανάγκης απασχόλησης εξειδικευμένου προσωπικού (βιβλιοθηκονόμων με **φιλολογική κατάρτιση**, ώστε να μπορούν να κατανοήσουν τα προβλήματα, τις ανάγκες και τις απαιτήσεις ενός Τμήματος Φιλολογίας και γενικότερα των ανθρωπιστικών επιστημών) για να είναι περισσότερο αποδοτικός και αποτελεσματικός ο ρόλος του στην επιλογή και τη διεκπεραίωση των σχετικών παραγγελιών βιβλίων ή την ορθολογικότερη ταξιθέτηση των βιβλίων και των σειρών ή περιοδικών στους εσωτερικούς χώρους της Βιβλιοθήκης.

Πάντως αναγνωρίζεται η ιδιαίτερη προθυμία και επιμέλεια του προσωπικού της Βιβλιοθήκης να εξυπηρετήσουν όλους όσους την επισκέπτονται.

Επισημαίνονται τέλος το υψηλό κόστος του διαδανεισμού, ιδίως όταν πρόκειται για βιβλία ή περιοδικά από το εξωτερικό, καθώς και των φωτοτυπιών, αλλά και η ελλιπής συντήρηση των φωτοτυπικών μηχανημάτων, πολλά εκ των οποίων βρίσκονται μόνιμα εκτός λειτουργίας και είναι μάλλον για απόσυρση.

Απαραίτητη κρίνεται επίσης η χορήγηση στα μέλη ΔΕΠ καρτών για τη δωρεάν χρήση των φωτοτυπικών μηχανημάτων της Βιβλιοθήκης, καθώς πολλά βιβλία αποκλείονται από τον κατ' οίκον δανεισμό και τα γραφεία των μελών απέχουν πολύ από τη Βιβλιοθήκη. Εξάλλου η επαναφορά αυτού του παλαιού προνομίου αποτελεί ένα ελάχιστο αντίδωρο για τον κόπο και τον χρόνο που δαπάνησαν τα παλαιότερα ιδίως μέλη ΔΕΠ του Τμήματος για την επιλογή, την παραγγελία και την απόκτηση όλων των φιλολογικών συλλογών των τεσσάρων Σπουδαστηρίων του Τμήματος Φιλολογίας. Ανάλογη πρόβλεψη απαιτείται και για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές α' και β' κύκλου. Τονίζεται επ' αυτού ότι ο χαρακτήρας και η φύση της φιλολογικής έρευνας απαιτεί πολύ περισσότερες φωτοτυπίες επιστημονικού υλικού απ' ό, τι ίσως συμβαίνει σε άλλους επιστημονικούς κλάδους.

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στα ισχυρά **θετικά σημεία** του Τμήματος προσμετρώνται: Η ικανοποιητική έως υψηλή ποιότητα της διδασκαλίας, η ιδιαίτερα ικανοποιητική ποσοτικά παραγωγή ερευνητικού έργου ποιότητας και επιστημονικού κύρους, καθώς και η διεθνής αναγνώρισή του, παρά τις σοβαρές αντικειμενικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα μέλη ΔΕΠ στην άσκηση και των δύο σκελών της δραστηριότητάς τους: η εθελοντική και υπερωριακή προσφορά πολλών μελών που φτάνει κάποτε στην αυταπάρνηση θεραπεύουν κι αποκρύβουν πολλές από τις ελλείψεις και αστοχίες είτε της Πολιτείας είτε της κεντρικής πανεπιστημιακής διοίκησης.

Αρνητικούς και ανασταλτικούς παράγοντες αποτελούν:

Η δυσαναλογία διδασκόντων και διδασκομένων, αποτέλεσμα του υπερβολικά μεγάλου αριθμού των εισαγόμενων φοιτητών (παρά τις αλληπάλληλες επισημάνσεις και οχλήσεις προς το Υπουργείο Παιδείας) και των ελλείψεων σε διδακτικό προσωπικό.

Η συμμετοχή των μελών ΔΕΠ σε πολυάριθμες τριμελείς επιτροπές μεταπτυχιακών ή διδακτορικών διατριβών και σε πληθώρα εκλεκτορικών σωμάτων όλων των συναφών ελληνικών Τμημάτων.

Η μεγάλη και ανομοιόμορφη ανά Τμήμα γραφειοκρατεία στην υποβολή των δικαιολογητικών για διεκδίκηση αποζημίωσης μετακίνησης, παραμονής και συμμετοχής στα οικεία εκλεκτορικά σώματα.

Η υπερβολική και αδικαιολόγητη καθυστέρηση (που φτάνει κάποτε ως την άρνηση) καταβολής των ως άνω αποζημιώσεων.

Η κατάργηση του επιδόματος συμμετοχής σε εισηγητικές επιτροπές και εκλεκτορικά σώματα, παρόλο που αυτή προσθέτει σοβαρή υπερωριακή απασχόληση στο ήδη βαρύ διδακτικό, ερευνητικό και διοικητικό έργο των μελών ΔΕΠ, ιδιαίτερα των δύο ανώτερων βαθμίδων που επωμίζονται όλες τις διοικητικές θέσεις ευθύνης του Τμήματος.

Οι ακατάλληλες και επικίνδυνες κτηριακές εγκαταστάσεις.

Η ανυπαρξία ερευνητικής υποδομής και σύγχρονου τεχνικού εξοπλισμού και εργαστηριακών εγκαταστάσεων, τα προβλήματα της Κεντρικής Βιβλιοθήκης, καθώς και η απουσία τεχνικού και γραμματειακού προσωπικού ή μεταπτυχιακών-διδακτορικών υποτροφιών. Η καταβολή κάποιων μεταπτυχιακών αποζημιώσεων υπό ορισμένες προϋποθέσεις δεν φαίνεται να λύνει το πρόβλημα:

Ο εξοπλισμός ανανεώνεται σποραδικά, με πρωτοβουλία των μελών ΔΕΠ, εφόσον υπάρχουν διαθέσιμοι πόροι. Παρατηρείται απουσία συγκροτημένης πολιτικής για τη διάθεση πόρων και προσωπικού σε επίπεδο Τμήματος. Σήμερα η Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας, με την πρόσφατη αφυπηρέτηση δύο έμπειρων υπαλλήλων (εκ των οποίων η μία κατείχε τη θέση Γραμματέως Τμήματος), τη μετακίνηση του τρίτου σε άλλη υπηρεσία και την τοποθέτηση στη θέση του Γραμματέως Τμήματος υπαλλήλου από εντελώς

διαφορετικό υπηρεσιακό τομέα (Επιτροπή ερευνών) λειτουργεί με μεγάλη δυσκολία και χάρη στις φιλότιμες προσπάθειες του Προέδρου και των συνολικά τριών πρόθυμων υπαλλήλων.

Υπογραμμίζεται επίσης πως η επιστημονική και ερευνητική δραστηριότητα των μελών ΔΕΠ παρακωλύονται δραστικά εξαιτίας των αυξανόμενων (περιττών κατά τη γνώμη πολλών) γραφειοκρατικών διαδικασιών που εισάγονται και παγιώνονται στα ΑΕΙ και τείνουν να μετατρέψουν έναν ακαδημαϊκό λειτουργό της σε (διοικητικό) υπάλληλο γ' κατηγορίας ...

Παρατηρούμε ακόμη πως η οργάνωση του γραφείου των δημοσιευμάτων του Πανεπιστημίου χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή: πρέπει να βγει από την απομόνωσή του και να εξασφαλίσει την προβολή και την εμπορική διακίνηση των επιστημονικών εργασιών (πολλές εκ των οποίων είναι πολύ σημαντικές εργασίες στον χώρο τους: ορισμένες μάλιστα από αυτές έχουν τιμηθεί στο παρελθόν με διακρίσεις ξένων επιστημονικών εταιρειών, π. χ. από την Association pour l'encouragement des Etudes Grecques en France). Τις περισσότερες φορές η διακίνηση των παραρτημάτων της επιστημονικής επετηρίδας της Φιλοσοφικής Σχολής (*Δωδώνη*) γίνεται με προσωπικές ενέργειες και συχνά με οικονομική επιβάρυνση των συγγραφέων τους, κάτι που δεν μπορεί να συνεχιστεί.

Απαιτείται επομένως καλή οργάνωση και διακίνηση των βιβλίων που καλύπτουν τα ράφια της βιβλιοθήκης των Πανεπιστημιακών δημοσιευμάτων: έκδοση δελτίων τύπου· συνεργασία με εκδοτικούς οίκους και βιβλιοπωλεία του εσωτερικού και εξωτερικού· έκδοση πλήρως ενημερωμένων έντυπων και ηλεκτρονικών καταλόγων με σύντομες περιλήψεις των περιεχόμενων βιβλίων και βιογραφικά των συγγραφέων· σύνδεση με διαδικτυακούς τόπους· αποστολή των βιβλίων σε συναφή ελληνικά και ξένα επιστημονικά περιοδικά, Πανεπιστήμια, Βιβλιοθήκες, Ινστιτούτα, διακεκριμένους ομότεχους επιστήμονες κ. ά. Έτσι μόνον θα γίνουν καλύτερα γνωστά τα δημοσιεύματα του Τμήματος και θα ενταχθεί η «Δωδώνη» μεταξύ των εφάμιλλων επιστημονικών επετηρίδων και σειρών του εξωτερικού και τελικά θα ενισχυθεί η διεθνής προβολή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Η τελευταία προσπάθεια του Γραφείου δημοσιευμάτων για ηλεκτρονική γνωστοποίηση των βιβλίων του είναι επαινετή ως αρχή, απαιτούνται όμως και πολλά άλλα.

Η προοπτική ανάπτυξης των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δυνατοτήτων του Τμήματος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη θεραπεία των σοβαρών αντικειμενικών δυσχερειών από τις οποίες το Τμήμα χειμάζεται και αναφέρθηκαν αναλυτικά στην παρούσα έκθεση. Ωστόσο το Τμήμα Φιλολογίας και μέσα στις σημερινές δυσχερείς κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες καταφέρνει χάρη στην ανιδιοτελή προσφορά, την αυταπάρνηση, την αφοσίωση πολλών πεφωτισμένων εργατών της, *παλαιών τε και νέων*, να διακριθεί στο πολύπτυχο: επιστήμη, διοίκηση, παιδαγωγία και ευθύνη· να παίζει ουσιαστικό εκπαιδευτικό και ερευνητικό ρόλο και να αποτελεί πνευματικό φάρο και φυτώριο ικανών φιλολόγων και νέων επιστημόνων, κυψέλη εργατικών ερευνητών, και με το

επιστημονικό και παιδαγωγικό αποτύπωμά του να χαίρει της ελληνικής και διεθνούς αναγνώρισης.

Ιωάννινα 22-11-2011

Η συντάκτρια της έκθεσης

Ελένη Χουλιάρá-Ράιου
Καθηγήτρια Τμήματος Φιλολογίας
επικεφαλής της ΟΜΕΑ